

بسم الله الرحمن الرحيم

پرسش و پاسخ های مهدوی

تهیه گفتگوی دینی

جلد هشتم

<http://www.askdin.com>

فهرست

- آیا هم زمان با ظهور امام زمان (عجل الله تعالی فرجه الشریف) قیامت برپا می شود یا اینکه بعد از ایشان هم زندگی ادامه دارد؟ زمین در آن زمان چگونه، و امام زمان علیه السلام چگونه به جنگ مشرکین می روند؟
- آیا مخفی بودن قبر حضرت فاطمه - سلام الله علیها - با معلوم نبودن ظهور آقا امام زمان (عجل الله تعالی فرجه الشریف) با هم ارتباطی دارد لطفاً توضیح دهید؟
- اگر امام زمان (عجل الله تعالی فرجه الشریف) به علم خود قضاوت می کنند؟ آیا افراد را به علت گناهان انجام داده شده پیش از ظهور مجازات می کنند و حد را جای می کنند؟ مثلاً کسی یک بار زنا کرده باشد و کسی هم نفهمیده باشد یا دزدی کرده باشد (منظور پس از تشکیل دولت حق است)؟
- وقتی حضرت مهدی (عجل الله تعالی فرجه الشریف) ظهور کردند، پس از تشکیل حکومت چه کارهایی انجام می دهند؟
- آیا امام مهدی (عجل الله تعالی فرجه الشریف) با اجبار، اسلام را در جهان پیاده می کنند؟
- بعد از ظهور امام زمان (عجل الله تعالی فرجه الشریف) و به حکومت رسیدن ایشان مراحل زندگی چگونه خواهد بود و تا چه زمانی خواهد ماند؟
- نحوه ی حکومت ائمه بعد از رجعت چگونه است؟
- آیا حضرت عیسی - علیه السلام - بر جنازه امام زمان (عجل الله تعالی فرجه الشریف) پس از شهادت نماز خواهند خواند؟
- امام زمان - علیه السلام - طبق روایات چند سال حکومت می کند؟ وقتی از دنیا می رود چه کسی بر بدن امام - علیه السلام - نماز می خواند؟
- آیا زمان ظهور امام زمان (عجل الله تعالی فرجه الشریف) مشخص است و اگر چنین است تقاضای تعجیل چه معنی دارد؟
- بهترین راه در خصوص انتظار واقعی در تعجیل ظهور امام زمان (عجل الله تعالی فرجه الشریف) چیست و چنانچه گناهی را مرتکب شده باشیم آیا در تعجیل آقا و سرنوشت خود ما تأثیری دارد؟
- نظر آیت الله بهجت را در مورد وعده ظهور به پیرمردها و پیرزنها را بنویسید.
- انجمن حجّیه چه کسانی هستند و عقایدشان دارای چه اشکالاتی است؟ توضیح بفرمایید.

پرسش و پاسخهای مهدوی

پرسش و پاسخ های مهدوی (قسمت هشتم)

آیا هم زمان با ظهور امام زمان (عجل الله تعالی فرجه الشریف) قیامت برپا می شود یا اینکه بعد از ایشان هم زندگی ادامه دارد؟ زمین در آن زمان چگونه، و امام زمان علیه السلام چگونه به جنگ مشرکین می روند؟

پاسخ :

این سؤال ۳ قسمت است. چنانچه قسمت اول را بخواهیم کالبد شکافی کنیم. آن را از دو نظر می توان بررسی کرد.

آیا بعد از ظهور ولی عصر (عج) مردم زندگی خواهند کرد؟

جهان بعد از وجود ولی عصر (عج) چگونه خواهد بود؟

در پاسخ به قسمت اول باید گفت که قیامت غیر از ظهور است. به قول رهبر معظم انقلاب که فرمودند: «بعضی خیال می کنند حضرت که آمدند، آخر دنیا است! نه، تازه شروع دنیا و شروع تاریخ بشریت است، حرکت تاریخی انسان آن وقت است، آنوقت است که استعداد های انسان ظهور خواهد کرد. هنوز این دانشی که بشر تا امروز پیدا کرده، در مقابل استعدادهایی که خدا در وجود بشر گذاشته صفر است. اگر حضرت آمدند و دنیا پر از عدل و داد شد ولی آن هنگام، آخر عمر باشد و منتظر صور اسرافیل باشیم این که کار نشد، بشر، چند هزار سال با این زحمت کار کند، بعد حضرت بیایند و دنیا را پر از عدل و داد کنند و بعد هم دنیا تمام شود. وقت ظهور حضرت، دنیا تازه شروع می شود با آمدن حضرت اول زندگی بشر، اول تاریخ و اول رشد و تعالی بشری به صورت کلان است. [۱] رشد دانش و فرهنگ اسلامی:

پرسش و پاسخ مهدوی کتابخانه گفتگوی دینی

حکومتی که در راس آن رهبری مانند حضرت مهدی علیه السلام است که درهای دانش به روی او گشوده است، طبعا از نظر علمی پیشرفت شگفت انگیزی خواهد داشت. [۲] در حکومت آن حضرت با اجرای برنامه های آسمانی آن چنان انسان ها از نظر شخصیت پرورش می یابند که گویی آنان غیر از انسان هایی هستند که در گذشته زندگی می کرده اند.

از جهت اقتصاد:

اقتصاد جامعه شکوفا گشته، فقر و تنگدستی رخت بر بسته، آبادانی همه جا به چشم می خورد و بازرگانی رونقی شایان توجه می یابد. [۳]

کشاورزی:

کشاورزی بر اثر فراوانی باران رونق می یابد. در روایت است که خداوند برای او (مهدی عج) برکت را از آسمان فرو می فرستد. [۴]

در زیارتیهایی که درباره حضرت مهدی (عج) رسیده است به زندگی اصیل و درست انسان در پرتو فروغ جاودانه تعالیم امام مهدی (عج) اشاره رفته است: السلام علی ربیع الانام و نضره الایام. سلام بر بهاران زندگی مردمان و طراوت روزگاران. [۵]

و اما اینکه جهان بعد از وجود ولی عصر علیه السلام چه گونه خواهد بود، آیا بعد از ایشان قیامت بر پا خواهد شد؟ جواب این است که این مساله مرتبط با رجعت است و رجعت یکی از اعتقادات تشیع است و بدین مفهوم است که امامان خاندان وحی و رسالت علیه السلام و عده ای از کسانی که صالح و نیکوکار بوده و از دنیا رفته اند و جمعی از کسانی که جنایت پیشه و ستمکار بوده و چشم از جهان دوخته اند، پس از حضرت علیه السلام به خواست خدا به این جهان باز می گردند. و نخستین رجعت کننده امام حسین علیه السلام است و پس از آن وجود گران مایه همه امامان اهلبیت علیهم السلام یکی پس از دیگری. [۶] گرچه در صدد بیان آیات رجعت نیستم اما از باب نمونه به چند آیه قرآن که اشاره به رجعت دارد، اشاره می کنم و شما می توانید به تفسیر در ذیل این آیات شریفه مراجعه فرمایید. بقره: آیه ۲۵۹: او کالذی مرّ علی قریه و هی خاویه علی عروشها... فامامه الله ماء عام ثم بعثه... ۲. بقره / آیه ۲۴۳: الم ترالی الذین خرجوا من دیارهم و هم ألوف حذر الموت فقال لهم الله موتوا ثم احیاهم: درباره زنده شدن ۷۰ هزار خانوار

پرسش و پاسخ مهدوی کتابخانه گفتگوی دینی

۳. اعراف / آیه ۱۵۵: و اختار موسی قومه سبعین رجلا لمیقتنا ... در این آیه می فرماید: حضرت موسی، تعداد ۷۰ نفر را برای میقات ما انتخاب کرد. و در آیه ۵۵ و ۵۶ بقره راجع به آنان می فرماید: و به موسی گفتند: ما هرگز به تو ایمان نخواهیم آورد. و اذ قلتم یا موسی لن نومن لک حتی نری الله جهره، تا اینکه خداوند را علناً ببینیم... آن گاه می فرماید: ثم بعثناکم من بعد موتکم : آن گاه ما شما را پس از اینکه مرده بودید زنده کردیم.

۴. کهف / آیه ۲۵: اصحاب کهف مدت ۳۰۹ سال در غار مکث نمودند(به خواب رفتند) آن گاه خدای مقتدر آنان را به دنیا برگردانید.

۵. بقره / ۷۲ و ۷۳ و ۷۴: از این آیات این واقعیت دریافت می گردد که خداوند، مقتول بنی اسرائیل را در همین جهان و پیش از روز رستاخیز زنده ساخت.[۷]

جواب قسمت دوم سؤال یعنی زمین در آن زمان چگونه خواهد بود؟ که جواب این قسمت از توضیح در قسمت الف روشن خواهد شد. و اضافه می کنم که پس از قیام جهانی امام عصر علیه السلام، در روزگار حاکمیت آن عدالت گستر راستین فقر و نیاز از جامعه بشری رخت بر می بندد و آفت و محرومیت از بین می رود. عقده های روانی مردم حل و زودده می شود و حزن و اندوه به سرور و شادمانی تبدیل می گردد و دیگر نه ظالمی خواهی دید و نه مظلوم و ستمدیده ای آرمانها و آرزوهای مسلمانان آگاه و پروا پیشه تحقق می یابد و کره زمین مهد صلح و آزادی می گردد[۸]. به تعبیر دیگر: وقتی مهدی موعود علیه السلام ظاهر شد و در جنگ پیروز گشت و بر شرق و غرب جهان تسلط یافت، تمام زمین به وسیله یک حکومت جهانی اسلامی اداره می شود. برای تمام بلاد و استانها، استانداران لایقی را با برنامه کار و دستورات لازم گسیل می دارد. به واسطه کوشش و جدیت آنان تمام زمین آباد و معمور می گردد... عدل و دادش تمام زمین را فرا می گیرد. مردم با هم مهربان شده با صدق و صفا زندگی می کنند امنیت عمومی همه جا را فرا می گیرد. و کسی در صدد آزار دیگری نیست وضع اقتصادی مردم بسیار خوب می شود به طوری که مستحق زکات پیدا نمی شود. بارانهای نافع پی در پی می بارد. تمام زمین سبز و خرم می گردد. برکات و محصولات زمین زیاد می شود.[۹]

و اما در مورد این سؤال که امام زمان چگونه به جنگ مشرکین می رود؟

در ابتدا باید این نکته را به عرض برسانیم که امام زمان علیه السلام مانند پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله برای هدایت و راهنمایی مردم، نخست اعلان دعوت عمومی می کند و در آغاز ظهورش، مردم را از

پرسش و پاسخ مهدوی کتابخانه گفتگوی دینی

پیام انقلاب خود آگاهی داده و اتمام حجت می کند، در این میان عده‌ای دعوتش را می پذیرند و راه سعادت، پیش می گیرند و عده‌ای به مخالفت بر می خیزند که امام مهدی(عج) در برابر اینها قیام مسلحانه می کند. چنانچه امام جواد علیه السلام فرموده است: وقتی ۳۱۳ نفر یاران خاص حضرت قائم(عج) به خدمتش در مکه رسیدند، حضرت، دعوتش را به جهانیان آشکار می سازد و وقتی که این تعداد به ده هزار نفر رسید، به اذن خدا قیام مسلحانه می کند و خروج می کند. [۱۰] برنامه قیام حضرت مهدی(عج) همانند برنامه قیام همه پیامبران الهی خواهد بود، یعنی بر اساس اسباب و وسایل عادی و طبیعی برنامه‌های خود را اجرا می کند و جز در موارد استثنایی از راه اعجاز وارد نمی شود. و اما اینکه در بعضی از روایات از سلاح به شمشیر معنا شده است، باید گفت که ظاهراً مقصود از خروج با شمشیر، ماموریت به جهاد، و توسل به اسلحه برای اعلای کلمه حق است، و این که با هیچ یک از کفار به مصالحه نمی نشیند، زیرا «شمشیر» همیشه کنایه از قدرت و نیروی نظامی بوده و هست، همان گونه که «قلم» کنایه از علم و فرهنگ است، و نیز از قدیم معروف بوده که کشور با دو چیز اداره می شود: قلم و شمشیر. [۱۱]

پس منظور قیام با شمشیر، همان اتکای به قدرت است، تا مردم نپندارند که این مصلح بزرگ، فقط به شکل یک معلم یا یک واعظ، عمل می کند، بلکه او یک رهبر مقتدر الهی است که امان را از ستمگران و منافقان می گیرد. بنابراین اجرای طرح حکومت حق و عدالت در سطح جهانی نیز باید با استفاده از وسایل مادی و معنوی لازم (بجز در موارد استثنایی) تحقق پذیرد. به تعبیری دیگر، آن حضرت و یارانش با هر اسلحه ای که لازم باشد، در مقابل کفار و ستمگران می ایستند، و از هر گونه اسلحه‌ای که در آن زمان متداول بوده و مورد نیاز باشد، استفاده می کنند. به امید آن روزی که قدرت اسلام، همه جا را فراگیرد و روزی که چشم همه به دیدار دل آرای آن محبوب، روشن گردد.

منابع برای مطالعه بیشتر:

۱. انقلابی بزرگ، استاد مکارم.

۲. آخرین امید، استاد داود الهامی.

امام صادق علیه السلام فرمود:

«چشم براه امر(قیام و انقلاب) امام خود باش، در هر شب و روز زیرا خداوند در هر روز کاری کند و کاری او را از کار دیگری باز ندارد. [۱۲]

پی نوشت:

- [۱]. انتظار، سال سوم، شماره هشتم و نهم، تابستان و پاییز ۱۳۸۲، فصلنامه علمی تخصصی ویژه امام مهدی (عج) صفحات ۹ و ۱۰.
- [۲]. نجم الدین مجلسی، کتاب چشم اندازی به حکومت مهدی (عج)، ص ۱۷۶، انتشارات دفتر تبلیغات اسلامی، چاپ سوم، ۱۳۷۸.
- [۳]. همان منبع، ص ۱۹۶.
- [۴]. همان منبع، ص ۲۰۴.
- [۵]. محمد حکیمی، عصر زندگی و چگونگی آینده انسان و اسلام، ص ۲۳۵.
- [۶]. امام مهدی علیه السلام، از ولادت تا ظهور نوشته آیه الله فقید سید محمد کاظم قزوینی ترجمه و تحقیق: علی کرمی، و سید محمد حسینی، چاپ سوم پاییز ۷۸، موسسه چاپ الهادی، ص ۷۹۲.
- [۷]. ستارگان درخشان، تالیف محمد جواد نجفی، قسمت دوم از جلد ۱۴، سرگذشت حضرت صاحب الزمان علیه السلام، ناشر: کتاب فروشی اسلامیة، نوبت چاپ: پنجم، تاریخ چاپ ۱۳۷۱.
- [۸]. امام مهدی (عج) از ولادت تا ظهور، محمد صدر، بیروت الوفاء ص ۷۹۵.
- [۹]. دادگستر جهان، نوشته ابراهیم امینی، چاپ نوزدهم، ۱۳۷۹، چ قدس، انتشارات شفق صفحه ۳۱۹.
- [۱۰]. علامه مجلسی، محمد باقر، بحارالانوار، ج ۵۲، ص ۲۸۳، موسسه الوفاء بیروت، ۱۴۰۳ ه. ق.
- [۱۱]. رجالی تهرانی، علی رضا، یکصد پرسش و پاسخ پیرامون امام زمان (علیه السلام) انتشارات نبوغ چاپ سوم، ص ۲۱۸. [۱۲]. عصر زندگی، ص ۲۹۷، به نقل از مکیال المکارم ج ۲، ص ۱۵۷.

آیا مخفی بودن قبر حضرت فاطمه - سلام الله علیها - با معلوم نبودن ظهور آقا امام زمان (عجل الله تعالی فرجه الشریف) با هم ارتباطی دارد لطفاً توضیح دهید؟

پاسخ:

بین مخفی بودن قبر حضرت فاطمه - سلام الله علیها - با معلوم و معین نبودن وقت ظهور امام عصر (عج) ارتباطی وجود ندارد زیرا عللی که برای معلوم نبودن وقت ظهور امام ذکر کرده اند غیر از ادله ای است که برای مخفی ماندن قبر حضرت زهرا - سلام الله علیها - ذکر کرده اند. عامه و خاصه درباره شبنه دفن شدن و مخفی بودن قبر حضرت فاطمه - سلام الله علیها - می نویسند: آنچه مسلم است حضرت زهرا - سلام الله علیها - به امام علی - علیه السلام - وصیت کردند که شبنه غسل بده و کفن کن و نماز بخوان و در تاریکی شب به خاکم سپار و هیچ کس را در این امور، خبر نکن. [۱].

پرسش و پاسخ مهدوی کتابخانه گفتگوی دینی

حال چرا آن حضرت چنین وصیت کرد؟ حضرت فاطمه - سلام الله علیها - از امت اسلامی انتظار داشتند پس از رحلت پیامبر عظیم الشان اسلام به وصیت آن حضرت در مورد اهل بیتش به خصوص یگانه دخترش نهایت احترام را گذاشته و حقی از او پایمال نشود، اما نه تنها او را احترام نکردند بلکه حاکمان زمان از هیچ ستمی در حق او کوتاهی نکردند، چند ساعت بعد از رحلت جانگداز پیامبر - صلی الله علیه و آله - در خانه حضرت زهرا - سلام الله علیها - را آتش زدند، محسنش را سقط کردند، فدک را غصب نمودند و صدها جنایت دیگر را علیه او مرتکب شدند که روح هر آزاده ای را می رنجاند از اینرو حضرت زهرا - سلام الله علیها - در سن جوانی می نالید و مدام گریه راه نفسش را می گرفت و چون به زیارت مزار پدر می رفت و خاک قبرش را می بوید و با آه جانسوز می گفت: چه باکی است بر کسی که خاک قبر احمد را بویده و پس از آن در تمام زندگانی عطر دیگری را نبوید آن قدر مصیبت بر سر من ریخته شد که اگر به روزها وارد می شد همه روزها شب تار می گردید. [۲]

این وصیت حضرت فاطمه - سلام الله علیها - و مخفی بودن قبر مطهرش تا اندازه ای پرده ابهام را از روی دردهای دل او برداشت او با چنین وصیتی مظلومیت، غربت تنها یادگار رسالت را برای شیفتگان حقیقت به یادگار گذاشت.

اگر این قبر از دیده ها پنهان نمی شد، و امروز همگان محل آرامگاه و حرم او را می دیدند از کجا به دردهای کشنده ای که آن حضرت در کانون سینه مبارکش در زیر پرده های صبر، مخفی نموده و سرانجام غروب آن شمس خاندان رسالت شد، می رسیدیم؟ از چه راهی می توانستیم ثابت کنیم که حضرت از دستگاه آن زمان ناراضی بود و از کجا بر ما مسلم می شد که حق آن حضرت را غصب نمودند؟ از کجا ظلم و ستم آنها نسبت به پاره جگر رسول خدا - صلی الله علیه و آله - بر ما واضح می شد؟ از کجا به طور مسلم از نقشه ها و کارها و دسیسه بازی ها و حقه و نیرنگ های این خلفا اطلاع حاصل می کردیم؟

بنابراین معلوم نبودن قبر حضرت زهرا - سلام الله علیها - سندی محکم برای رفتار ظالمانه، حاکمان غاصب زمان نسبت به حضرت زهرا - سلام الله علیها - است و در پرتو همین وصیت حکیمانه بی لیاقت بودن جانشین های دروغین حضرت رسول - صلی الله علیه و آله - نیز روشن می شود در حالی که برای معین نبودن وقت ظهور حضرت ولی عصر (عج) علل دیگری گفته اند که به بخشی از آنها اشاره می کنیم:

سری از اسرار است: در پاسخ گویی به این سؤال همانند بسیاری از سؤالات دیگر که از فکر بشر پنهان است، تنها می توان از کلام کسانی بهره جست که با نگاه نافذ خود آن سوی پرده غیب را نیز می بینند. از اینرو درباره معین نبودن زمان ظهور می توان گفت همان طور که پنهان زیستی آخرین ذخیره الهی

پرسش و پاسخ مهدوی کتابخانه گفتگوی دینی

به طور قطع از اسرار و رموزی است که طبق حکمت الهی تحقق یافته است و گفتار معصومین - علیه السلام - صریح در این حقیقت است، مشخص نبودن زمان ظهور نیز سری از اسرار الهی است و احادیث معصومین - علیهم السلام - صریح در این مدعی است. [۳]

۲. اگر وقت ظهور معین می شد بیشتر مردم از اسلام بر می گشتند:

کلینی از امام کاظم - علیه السلام - ذکر کرده است که آن حضرت فرمود: «ای علی بن یقظین» تا کنون دویست سال است که شیعه با امیدها و آرزوها پرورش داده شده است «یقظین پدر علی از موالی بنی عباس بود. ایشان به پرسش گفت چرا آنچه به ما گفته شد (خلافت بنی عباس) واقع شد ولی آنچه به شما گفته شد، صورت نگرفت؟ علی به او پاسخ داد آنچه به ما و شما گفته شد هر دو از یک جا بیرون آمده است این که زمان کار شما فرا رسید، بنابراین فوراً به شما داده شد و همانطور که گفته شده بود انجام پذیرفت ولی زمان کار ما فرا نرسیده است. بنابراین ما را به امید و آرزوها سرگرم نموده اند، زیرا اگر به ما گفته می شد، امر ظهور دویست یا سیصد سال دیگر اتفاق خواهد افتاد حتماً دل ها سخت می شد و بیشتر مردم از ایمان به اسلام بر می گشتند ولی گفتند چه قدر سریع و نزدیک است برای آن که دل های مردم به ایمان نزدیک شود و فرج را نزدیک بنمایند. [۴]

۳. معین نکردند تا سوء استفاده نشود: اگر وقت ظهور را معین می کردند علاوه بر آن که از نظر تربیتی به سود منتظران نبود و آثار تربیتی نداشت «راه سوء استفاده باز می ماند [۵]» و مهدی های دروغین پیدا می شد و تشویش اذهان را سبب می شد.

۴. زمان ظهور را معین نکردند چون وقت ظهور امام زمان (عج) از امور بدائیه است که امکان پیش و پس افتادنش هست و شاید جلو افتادن امر فرج به جدیت و اهتمام اهل ایمان در دعا کردن برای تعجیل فرج آن حضرت مشروط باشد و دلیل بر آن روایتی از امام صادق - علیه السلام - است که فرمود: «... وقتی عذاب و سختی بر بنی اسرائیل طول کشید، به درگاه خداوند چهل روز گریه و ناله کردند پس خداوند به موسی و هارون وحی فرستاد که بنی اسرائیل را خلاص کنند، و از صد و هفتاد سال صرف نظر کرد. امام صادق - علیه السلام - افزود: شما نیز همین طور اگر این کار را بکنید خداوند از ما فرج می کند ولی اگر چنین نباشد این امر تا آخرین حد خواهد رسید. [۶]

۵. نظام هستی بر مبنای علت و معلول پایه گذاری شده است، و ظهور حضرت مهدی (عج) از این قاعده کلی خارج نمی باشد یعنی یک سری علل و عوامل باید دست به دست هم دهند تا قضیه ظهور حضرت اتفاق بیفتد و از جمله عللی که نقش به سزایی در جلو افتادن امر فرج یا تأخیر آن دارد عملکرد منتظران و توده بندگان خداست و چون انسانها در انجام دادن وظایف و یا ترک وظایف خود مختار هستند هرگز نمی توان تاریخ دقیقی را برای پیدایش همه عوامل و به تبع آن تاریخی را برای امر

پرسش و پاسخ مهدوی کتابخانه گفتگوی دینی

ظهور معین کرد از اینرو می توان گفت فقط خدای بزرگ از تاریخ امر ظهور خبر دارد و بعد از او کسانی که به علم غیب راهی دارند و خداوند آنان را با خبر از علوم غیب می کند. بنابر آنچه گفته شد هیچ گونه ملازمه ای بین معین نبودن وقت ظهور و معلوم نبودن قبر حضرت زهرا - سلام الله علیها - وجود ندارد و هر چند هر دو معصومند اما معلوم نبودن قضیه ظهور و مخفی بودن قبر حضرت زهرا - سلام الله علیها - دو مسأله غیر مرتبط می باشند.

برای مطالعه بیشتر:

۱. چشم به راه مهدی، جمعی از نویسندگان، روزگارهایی، کامل سلیمان، ترجمه علی اکبر مهدی پور.
 ۲. قبر گمشده، داود الهامی، آتش به خانه وحی، سید محمد حسین بحار.
- حدیث: امام مهدی (عج): من امان اهل زمین همانطور که ستارگان امان اهل آسمان ها هستند. [۷]

پی نوشت:

- [۱]. طبرسی، ذخائر العقبی، قاهره، ۱۳۵۶، ص ۵۳، و بلاذری، انساب الاشراف، قاهره، دارالمعارف، چاپ سوم، ج ۱، ص ۴۰۵، بحار الانوار، بیروت الوفاء، چاپ دوم، ج ۴۳، ص ۱۹۲.
- [۲]. شبلیجی، نورالابصار، بیروت، دارالجلیل، ۱۴۰۹، ص ۹۷.
- [۳]. با کاروان مهدی (عج)، علی کیالها، ص ۱۲۱، انتشارات اسلام، چاپ الهادی، اول تابستان ۸۱، منتخب الاثر، ص ۳۰، و الغیبه شیخ طوسی به نقل از خلاصه از مطالب دینی اسلام در احوالات امام زمان (عج)، سید محمد باقر نجفی یزدی، ص ۲۶۲ مؤسسه انتشارات عصر ظهور، چاپ اول.
- [۴]. کافی، ج ۱، ص ۳۶۹، ح ۶، نعمانی، الغیبه، ص ۱۹۸، ح ۱۴.
- [۵]. امینی، دادگستر جهان، انتشارات شفق، چاپ قدس، نوبت چاپ ۲۵، ص ۲۱۸.
- [۶]. سید محمد تقی موسوی اصفهانی، مکمال المکارم، ج اول، ترجمه مهدی حائری قزوینی، چاپ نگین، ص ۴۱۰، بحار الانوار، ج ۵۲، ص ۱۳۱.
- [۷]. کمال الدین، ج ۲، ص ۲۳۹.

اگر امام زمان (عجل الله تعالی فرجه الشریف) به علم خود قضاوت می کنند؟ آیا افراد را به علت گناهان انجام داده شده پیش از ظهور مجازات می کنند و حد را جای می کنند؟ مثلاً کسی یک بار زنا کرده باشد و کسی هم نفهمیده باشد یا دزدی کرده باشد (منظور پس از تشکیل دولت حق است)؟

پاسخ:

از روایات فهمیده میشود که قیام حضرت مهدی (عج) موجب خرسندی انسانها میشود. امام علی - علیه السلام - میفرمایند: "هنگامی که حضرت مهدی (عج) قیام میند، نام مبارکش بر سر زبانها خواهد بود و

پرسش و پاسخ مهدوی کتابخانه گفتگوی دینی

وجود مردم سرشار از عشق به اوست، به گونه ای که جز نام او هیچ نامی در یاد و زبان آنان نیست و با دوستی او روح خود را سیراب میکنند". [۱]

و تردیدی نیست خرسندی بشر یا اکثر آنها در فرضی است که رحمت پروردگار شامل آنها شده باشد و از شمشیر انتقام حضرت در امان بمانند و در سایه پربرکت وجود امام به زندگی سرشار از عدالت بیندیشند.

۲. حضرت حجت (عج) به صورت گسترده ای از معجزات و کرامت هایش استفاده میکند. امام باقر - علیه السلام - میفرماید: خدا دست لطفش را بر سر بندگان مینهد و حواس شان را جمع و عقل هایشان کامل میگرداند. [۲] از این رو امام صادق - علیه السلام - میفرماید: "مهدی عدالت را، همچنان که سرما و گرما وارد خانه میشود وارد خانه مردمان کند و دادگری او همه جا را بگیرد". [۳] امام رضا - علیه السلام - میفرماید:

"خداوند زمین را به دست قائم (عج) از هر ستمی پاک گرداند و از هر ظلمی پاکیزه سازد... و آن گاه که خروج کند میزان عدل را در میان مردم نهد، و بدین گونه هیچ کس نتواند به دیگری ستم کند". [۴] و امام علی - علیه السلام - میفرماید: "حضرت مهدی (عج) زمین را از عدل و داد و نور و برهان پر میکند، عرض و طول شهرها برایش خاضع میشود به طوری که هیچ نابکاری نمایند جز این که اصلاح گردد". [۵] بنابراین در حکومت حضرت تمامی حقوق منابع شده باز ستانده میشوند. ۴. حقها دو قسمند: ۱. حقوق مردم؛ ۲. حقوق الهی.

در عصر غیبت چیزی که حرف اول را میزند و ابزار حکم واقع میشود استفاده از احکام ظاهری و قضاوت کردن بر طبق بینه و شاهد است و این سنت از زمان پیامبر گرامی اسلام - صلی الله علیه و آله - تاکنون جاری است. از این رو نمیتوان انتظار داشت که احکام قضایی؟؟؟ مطابق با حق و واقع باشد و صاحب حق همیشه به حق خود برسد.

"اما در حقوق الهی چنانچه کسی حق الهی را رعایت نکند مثلاً زنا مرتکب شود، باید حد بر او جاری شود، و اجرای حد در صورتی است که زناکار قبل از اثبات جرم توبه نکرده باشد، و فرض توبه کردن حد از او ساقط میشود". [۶]

بنابر آن چه که ذکر شد با در نظر گرفتن شرایط و موقعیت عصر ظهور و نفوذ عدالت به باطن انسانها و کامل شدن عقل مردمان زمان ظهور میتوان گفت بسیاری از کسانی که از روی نادانی و... مرتکب چنین لغزش هایی شده اند، پس از دیدن این شرایط توبه میکنند، توبه آنها پذیرفته شده و توفیق خدمت در جامعه امام زمان (عج) را در مییابند. و چنانچه توبه نماید و در عصر ظهور هم همچنان مرتکب

پرسش و پاسخ مهدوی کتابخانه گفتگوی دینی

چنین گناہانی شود، - بتردید با عنایت به واجب بودن اجرای حدود الهی - این حدود برایشان جاری میشود و در صورت عدم تکرار عقاب گناه به قیامت واگذار میشود.

و آنان که حق مردم را غصب کرده اند در پرتو رشد فکری و عقلی خود به سراغ مظلومان میروند و حق آنان را پس میدهند و اگر کسانی پیدا شوند که همچنان حقوق را ضایع کنند و حق مردم را پس ندهند، به یقین در دادگاه عدل حضرت محاکمه میشوند و حقوق از آنها بازستانده میشود. امام علی - علیه السلام - میفرمایند: "برده ای نمی ماند مگر این که امام مهدی (عج) او را می خرد و آزاد میکند و بدهکاری نمی ماند جز این که بدهی او پرداخت میشود. مظلومه و حقی بر گردن کسی نمی ماند جز این که به صاحب حق بازگردانده می شود؛ کسی کشته نمی شود مگر این که دیه آن را می پردازد و زمین را پر از عدل و داد میکند، پس از آن که پر از بیداد و ستم شده بود". [۷]

خلاصه سخن شخصی که گناه مزبور را مرتکب شود، در صورتی که توفیق توبه را دریابد هرگز حضرت مهدی (عج) او را محاکمه نمی کند و در صورتی که توبه نکند و معاند و سرکش باقی مانده و به گناه خویش ادامه دهد، عادلانه به سزای عملش خواهد رسید و اما اگر فقط قبل از ظهور مرتکب چنین گناهی شده و توبه هم ننماید عقاب آن به قیامت واگذار میشود.

برای آگاهی بیشتر رجوع شود به:

خورشید مغرب، حکیمی، و عصر زندگی، محمد حکیمی و چشم اندازی به حکومت حضرت مهدی، نجم الدین طوسی.

امیرالمؤمنین علی - علیه السلام -:

اندیشیدن همانند دیدن نیست، زیرا گاهی چشم ها دروغ می نمایند، اما آن کس که از عقل نصیحت خواهد به او خیانت نمی کند.

(نهج البلاغه - حکمت ۲۸۱)

پی نوشت:

[۱]. احقاق الحق و ازهاق الباطل، ج ۱۳، ص ۳۲۴، شهید قاضی نور الله حسینی مرعشی، با تعلیقات آیت الله مرعشی (ره).

[۲]. محمدباقر مجلسی، بحار الانوار، ج ۵۲، ص ۳۲۸.

[۳]. محمدباقر مجلسی، بحار الانوار، ج ۵۲، ص ۳۶۲.

[۴]. عصر زندگی، محمد حکیمی، بوستان کتاب، چ پنجم، ص ۴۲، به نقل از اکمال الدین، ج ۲، ص ۳۷۲.

[۵]. شیخ حرّ عاملی، اثبات الهداء، ج ۷، ص ۴۹.

[۶]. تحریر الوسیله، ج ۲، ص ۴۱۶.

وقتی حضرت مهدی (عجل الله تعالی فرجه الشریف) ظهور کردند، پس از تشکیل حکومت چه کارهایی انجام می دهند؟

پاسخ:

دوران پس از ظهور حضرت مهدی (عج) بدون شک، والاترین و شکوفاترین و ارج مندترین، فصل تاریخ انسانیّت است. آن دوران، دورانی است که وعده های خداوند درباره ی خلافت مؤمنان و امامت مستضعفان و وراثت صالحان، عملی می گردد و جهان با قدرت الهی آخرین پرچمدار عدالت و توحید، صحنه ی شکوه مندترین جلوه های عبادت پروردگار می شود.

در احادیث مختلف، گوشه هایی از عظمت آن دوران به تصویر کشیده شده است. ما، با استفاده از این احادیث، برخی از کارهایی را که امام زمان (عج) برای ایجاد جامعه ای متکامل و ایده ال، انجام می دهند، اشاره می کنیم:

۱- حاکمیت اسلام در سراسر هستی بعد از ظهور امام زمان (علیه السلام) عدّه ای علیه آن حضرت وارد جنگ می شوند و سعی خواهند کرد تا از تشکیل حکومت عدل الهی بر روی زمین - که وعده ی آن، از سوی انبیا و امامان (علیهم السلام) داده شده است - جلوگیری کنند. امام (علیه السلام) ابتدا، آنان را به راه حق دعوت خواهد کرد و اگر قبول نکردند، با آنان وارد کارزار می شود و هرگونه فساد و کژی را نابود خواهد کرد.

امام باقر (علیه السلام) در تفسیر آیه ی (وَ قَاتِلُوهُمْ حَتَّى لَا تَكُونَ فِتْنَةٌ وَ يَكُونَ الدِّينُ كُلُّهُ لِلَّهِ) [۱] می فرماید: تأویل این آیه، هنوز نیامده است... پس زمانی که تأویل آن فرا رسد، مشرکان کشته می شوند، مگر موحد شوند و شرکی باقی نماند [۲]

و در حدیث دیگری می فرماید: با مشرکان جنگ می کنند تا این که موحد شوند و شریکی برای خدا قرار ندهند. چنان (امنیتی حاصل) می شود که پیر زن کهنسال، از مشرق به مغرب می رود، بدون آن که کسی جلوی او را بگیرد. [۳]

امام صادق (علیه السلام) می فرماید: إذا قام القائم لایبقی أرض إلا نودی فیها شهادة أن لا إله إلا الله و أن محمداً رسول الله [۴] زمانی که قائم (علیه السلام) قیام کند، هیچ سرزمینی نمی ماند، مگر این که ندای شهادتین (لا إله إلا الله و محمد رسول الله) در آن طنین اندازد.

۲- احیای قرآن و معارف قرآنی

امیرالمؤمنین (علیه السلام) با اشاره به قیام حضرت مهدی (عج) می فرماید: کأنی أنظر الی شیعتنا بمسجد الکوفه و قد ضربوا الفساطیط یعلمون الناس القرآن کما أنزل [۵] گویا شیعیان ما اهل بیت (علیه السلام)

پرسش و پاسخ مهدوی کتابخانه گفتگوی دینی

را می بینم که در مسجد کوفه گرد آمده اند و خیمه هایی برافراشته اند و در آن ها قرآن را آن چنان که نازل شده است، به مردم یاد می دهند. بنابراین، محور حرکت نهضت جهانی امام مهدی، قرآن است و آن حضرت با تعلیم قرآن، آن را سرمشق زندگی انسان ها قرار خواهند داد.

حضرت علی(علیه السلام) در بیان احوال زمان ظهور امام مهدی (عج) می فرماید:
(امام مهدی) هوای نفس را به هدایت و رستگاری برمی گرداند، زمانی که مردم هدایت را به هوای نفس تبدیل کرده باشند، و رأی را به قرآن برمی گرداند، زمانی که مردم قرآن را به رأی و اندیشه مبدل کرده باشند.[۶]

۳- گسترش عدالت و رفع ستم

مهم ترین شاخص قیام امام مهدی (عج) که تقریباً در اکثر روایات مربوط به آن حضرت ذکر شده است، ریشه کن ساختن ظلم و ستم و فراگیر کردن عدل و قسط در سراسر گیتی است، به گونه ای که می توان ادعا کرد که جمله ی «یملأ الأرض قسطاً و عدلاً كما ملئت ظلماً و جوراً» که در اکثر احادیث ذکر شده، هم تواتر لفظی دارد و هم تواتر معنوی.

پیامبر(صلی الله علیه و آله) می فرماید:

قیامت بر پا نمی شود، مگر این که مردی از اهل بیت من که اسمش شبیه اسم من است، حاکم شود و زمین را پر از عدل و قسط کند، همان گونه که پر از ظلم و جور شده بود.[۷]

۴- گرایش دوباره به اسلام حقیقی بعد از وفات پیامبر اسلام(صلی الله علیه و آله) و واقعه ی سقیفه بنی ساعده، خلفا سعی کردند با منع نقل و تدوین احادیث پیامبر(صلی الله علیه و آله) از روشن شدن جایگاه اهل بیت(علیه السلام) - که به عنوان مفسران دین اسلام و ثقل اصغر نقش هدایت جامعه را داشتند جلوگیری کنند و همین امر موجب شد تا انحرافات و گمراهی هایی که دامن گیر سایر ادیان شده بود، در میان مسلمانان نیز شیوع یابد و برخی عناصر یهودی و مسیحی، با کمک دستگاه خلافت، اسلام را مطابق سلیقه ی خود و مناسب با منافع حاکمان توجیه و تفسیر کنند و موجب جدایی هر چه بیش تر مردم از اهل بیت(علیهم السلام) شوند. افرادی مانند تمیم داری، وهب بن منبه، کعب الاحبار، ابوهریره، عروه بین زبیر، عبدالله بن عمر، ... با تفسیرهایی که بیش تر با هواهای نفسانی و خواسته های حاکمان مطابقت داشت از همان آغاز، موجب بروز برخی انحرافات و بعدها ایجاد فرقه های کلامی در زمان های بعد و... شدند و مردم را از چشمه ی علم اهل بیت(علیه السلام) محروم ساختند. به همین دلیل، آن گاه که امام زمان(علیه السلام) قیام می کند، به پیراستن دین اسلام از انحرافات و پیرایه هایی خواهد پرداخت که از سوی منحرفان بر دین اسلام تحمیل شده است و مردم را به اسلامی که پیامبر(صلی الله علیه و آله) آن را ابلاغ کرده بود، دعوت خواهد کرد.

امام صادق (علیه السلام) می فرماید:

زمانی که حضرت قائم (علیه السلام) قیام می کند، مردم را مجدداً به اسلام فرا می خواند و به امری هدایت می کند که فراموش شد و جمهور از آن منحرف شده اند... [۸]

۵- فراوان شدن نعمت های دنیوی

یکی از مطالب مهم که در احادیث مربوط به امام زمان (عج) بر آن تأکید شده است، وفور نعمت های مادی در زمان حکومت امام مهدی (علیه السلام) است. پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله) می فرماید: ... یظهر الله له كنوز الأرض و معادنھا؛ خداوند، گنج های زمین و معادن آن را برای امام مهدی (عج) ظاهر خواهد کرد. [۹]

از امیرالمؤمنین (علیه السلام) نقل شده که فرمود:

... هنگامی که قائم ما قیام کند، آسمان، باران خود را فرو خواهد ریخت و زمین، گیاهان خود را خواهد رویانید... به گونه ای که زن، میان عراق و شام راه خواهد رفت و همه جا بر روی گیاه پا خواهد گذاشت... [۱۰]

۶- عمران و آبادی

امام زمان (علیه السلام) علاوه بر هدایت دینی، اجتماعی، سیاسی، به امور دنیوی نیز رسیدگی می کند و به عمران و آبادی شهرها و روستاها خواهد پرداخت. امام باقر (علیه السلام) می فرماید: فلا یبقی فی الأرض خراب الا عُمَرُ؛ [۱۱] بر روی زمین، هیچ خرابی نخواهد بود، مگر این که آباد خواهد شد.

مفضل از امام صادق (علیه السلام) نقل می کند که آن حضرت فرمود:

هنگامی که قائم آل محمد (علیهم السلام) قیام کند، در پشت کوفه، مسجدی بنا خواهد کرد که هزار در دارد و خانه های کوفه به نهر کربلا متصل خواهد شد. [۱۲]

در حدیث دیگری نقل شده که امام مهدی (علیه السلام) راه ها را وسیع می کند، آب های ناودان ها و فاضلاب ها را که به راه های عمومی می ریزد، قطع می کند و چیزهایی را موجب راه بندان می شوند، رفع می کند. خلاصه، امور شهری را سامان خواهد داد [۱۳]

۷- تکامل علمی و عقلی مردم

امام مهدی (عج) با نهضت خود، درهای رحمت را باز می کند و موجب تکامل علوم و صنایع خواهد شد و علوم، چنان رشد و گسترش خواهد یافت که همه شگفت زده خواهند شد. امام صادق (علیه السلام) می فرماید: علم، بیست و هفت حرف است. تمام آن چه انبیا آورده اند، دو حرف است و مردم، تا امروز، بیش از آن دو حرف نمی شناسند. هنگامی که قائم ما (علیه السلام) قیام

پرسش و پاسخ مهدوی کتابخانه گفتگوی دینی

کند، بیست و پنج حرف را می آورد و بین مردم توسعه خواهد داد و به دو حرف قبلی اضافه خواهد کرد تا بیست و هفت حرف کامل شود. [۱۴]

این حدیث، نشانه‌ی سرعت و شتاب زدگی و گسترش و توسعه‌ی علوم در میان مردم است که به دست امام مهدی (عج) صورت خواهد گرفت، به گونه‌ای که در مدّت حکومت آن حضرت، مردم، بیش از ده برابر آن چه را از زمان خلقت تا زمان قیام آن حضرت از علم به دست آورده بودند، به دست خواهند آورد.

در روایت دیگری امام باقر (علیه السلام) می فرماید:

هنگامی که قائم ما قیام کند، دست خود را بر روی سر بندگان خواهد گذاشت و بدین وسیله، عقل‌های آنان جمع می شود و اخلاقشان کامل می شود. [۱۵]

از مجموع احادیث، استنباط می شود که برای انسان، در دوره‌ی حکومت امام مهدی (عج) تمام ایده‌آل‌ها و آرزوهای حقیقی که دارد و ممکن است که بر آن‌ها دست بیازد، تحقق خواهد یافت و از نظر علمی، اخلاقی، اقتصادی، امنیتی، ... به کمال مطلوب خود، خواهد رسید.

پی نوشت:

[۱]. انفال: ۳۹.

[۲]. بحار الأنوار، ج ۵۲، ص ۳۷۸.

[۳]. همان، ج ۵۲، ص ۳۴۳.

[۴]. همان، ج ۵۲، ص ۳۴۰.

[۵]. همان، ج ۵۲، ص ۳۶۶.

[۶]. نهج البلاغه، ترجمه و شرح علینقی فیض الاسلام، خ ۱۳۸، ج ۳، ص ۴۲۴، مرکز نشر آثار فیض الاسلام.

[۷]. بحار الأنوار، ج ۵۱، ص ۸۱.

[۸]. بحار الأنوار، ج ۵۱، ص ۳۰.

[۹]. بحار الأنوار، ج ۵۲، ص ۳۲۳.

[۱۰]. بحار الأنوار، ج ۵۲، ص ۳۲۲.

[۱۱]. همان، ج ۵۲، ص ۱۹۱.

[۱۲]. همان، ج ۵۲، ص ۳۳۷.

[۱۳]. همان، ج ۵۲، ص ۳۳۹.

[۱۴]. بحار الأنوار، ج ۵۲، ص ۳۳۶.

آیا امام مهدی (عجل الله تعالی فرجه الشریف) با اجبار، اسلام را در جهان پیاده می کنند؟

پاسخ :

از روایات، چنین استفاده می شود که امام مهدی (عج) ابتدا، مردم را به سوی حق دعوت می کند و قبل از آغاز هر جنگی، به معرفی دین حق برای دشمنان می پردازد و فرصت انتخاب میان حق و باطل را به آنان می دهد و تنها بعد از اتمام حجّت بر دشمنان، از قدرت شمشیر استفاده می کند. پس چون آن حضرت، ابتدا، اتمام حجّت می کند و آنان با این که به حق واقف می شوند و از آن اطلاع پیدا می کنند، از آن روی گردان می شوند، نمی توان گفت، آن حضرت، اسلام را با اجبار پیاده می کند، بلکه باید گفت، هر کس که اسلام را قبول می کند، از روی رغبت و اختیار است و هر کس آن را قبول نمی کند، باز با آگاهی و اختیار است، لکن بعد از این سوء اختیار، از سوی لشکریان امام نابود می شود تا در جهان فتنه ای نماند.

امام باقر(علیه السلام) می فرماید:

حضرت مهدی (عج) به سوی کوفه رهسپار می شود. در آن جا، شانزده هزار نفر مجهّز به سلاح در برابر حضرت می ایستند. آنان، قاریان قرآن و دانشمندان دینی هستند که پیشانی هایشان از عبادت زیاد، پینه بسته، چهره هایشان در اثر شب زنده داری، زرد شده، اما نفاق، سرپایشان را پوشانده است. آنان یک صدا فریاد بر می آورند: «ای فرزند فاطمه! از همان راهی که آمده ای، باز گرد. زیرا، به تو نیازی نداریم.» حضرت مهدی، در پشت شهر نجف، پس از ظهر روز دوشنبه تا شام گاه، بر آنان شمشیر می کشد و همه را از دم تیغ می گذراند و در این نبرد، از یاران حضرت، حتی یک نفر زخمی نمی شود. [۱]

طبق این حدیث، افرادی که در مقابل حضرت مهدی(علیه السلام) می ایستند، می دانند که او مهدی و فرزند فاطمه (س) است، ولی از قبول دین حق سر بر می تابند و بدین ترتیب، آگاهانه، با آن حضرت مخالفت می کنند و حضرت به جنگ با آنان می پردازد و آنان را قلع و قمع می کند. این جنگ، به این دلیل است که این اشخاص، با این که حق را می شناسند، ولی از آن پیروی نمی کنند و می خواهند مانع از اجرای حق و عدالت در جامعه ی انسانی باشند و از آن جا که وجود چنین کسانی، مانع از گسترش عدالت و موجب سلب اختیار و انتخاب دیگر افراد جامعه که می خواهند حق را انتخاب کنند، می شود، پس باید از میان بروند تا ریشه ی فساد و موانع شناخت حق از باطل از بین برود.

پرسش و پاسخ مهدوی کتابخانه گفتگوی دینی

همان طوری که از احادیث استفاده می شود، عملکرد ایشان، یعنی رفتار قاطعانه و قدرت شمشیر حضرت، می تواند یکی از عواملی باشد که در پیاده کردن اسلام در جهان نقش خواهد داشت، ولی عوامل دیگری مانند آمادگی جهانی، سلاح مدرن، سلاح علم، انتخاب کارگزاران لایق، ... نیز نقش عمده ای خواهد داشت. به اختصار به ذکر هر کدام پرداخته می شود:

الف) برخورد جدی و قدرت مندانه با ستمگران دیگر، این گونه نخواهد بود که پیامبران و امامان، مردمان را موعظه کنند و بسیاری از مردم گوش فرادهند و سرگرم جنایت و فساد باشند، به گونه ای که پیامبران را بکشند و سنت های آنان را محو کنند. امام باقر(علیه السلام) می فرماید: ان رسول الله(صلی الله علیه وآله) سار فی أُمَّته باللین، کان یتألف الناس، و القائم یسیر بالقتل... و لا یتستیبُ أحداً...;

[۲] رسول خدا(صلی الله علیه وآله) با اُمّت خویش به نرمی و محبت رفتار می کرد، ولی مهدی (عج) با کشتن با آنان برخورد می کند... و کسی را به توبه فرا نخواند...

ب) آمادگی جسمانی [۳]

به طوری که از روایات استفاده می شود، پیروزی امام زمان(علیه السلام) به آمادگی جهان نیز بستگی دارد. وقتی جهان، حالت پذیرش برای حکومت جهانی پیدا کرد و انسان جنگ زده، صلح طلب شد، پیروزی انقلاب حضرت مهدی(علیه السلام) تحقق می پذیرد در بعضی از روایات آمده است که پیدایش این آمادگی جهانی، بر اثر یک جنگ وحشت ناک است که انسان جنگ زده، به دنبال آب حیات صلح و آرامش می رود. امام صادق(علیه السلام) فرموده است: حکومت جهانی و رهبری واحد، تحقق پیدا نمی کند، مگر روزی که در یک جنگ ویران کننده، دو سوم بشر نابود شوند.

[۴]

ج) سلاح برتر و مدرن

در بعضی از روایات آمده است که حضرت مهدی(علیه السلام) از سلاح برتر بهره مند است که جهان تسلیم خواهد شد. سلاح ایمان و آلات مدرن جنگی، نقش عظیمی دارد. [۵]

د) سلاح علم و دانش

در بسیاری از احادیث، به این واقعیت اشاره می شود که امام زمان(علیه السلام) با قدرت علمی، مغزها را متوجه خود می کند و جهان علم به او ایمان می آوردند. امام صادق(علیه السلام) فرموده است: تا زمان انقلاب حضرت مهدی(علیه السلام) علم و دانش تا چهار کلمه ترقی می کند، اما در عصر مهدی(علیه السلام) به اندازه ی هفتاد و چهار کلمه ترقی خواهد کرد. این، یکی از اسباب پیروزی

است. [۶]

ه) کارگزاران و وزیران لایق

اداره ی سرزمین ها، در سایه ی رهبری الهی و کارگزاران لایق و دل سوز و حاکمیت اسلام، امکان پذیر است. امام عصر(علیه السلام) برای اداره ی جهان، استانداران و وزیرانی می گمارد که جز به مصالح اسلام و رضایت خدا به چیزی نمی اندیشند. طبیعی است کشوری که کارگزارانش از چنین خصوصیت برجسته ای برخوردار باشند، بر تمام دشواری ها، پیروز می شود، به گونه ای که زندگان، آرزوی زندگی دوباره مردگان را می نمایند. [۷]

کیفیت ترکیب دولت حضرت مهدی(علیه السلام) در روایات، ترکیب دولت مهدی(علیه السلام) از پیامبران و جانشینان آنان و تقوای پیشگان و صالحان روزگار و امت های پیشین و از سران و بزرگان اصحاب پیامبر بیان شده است. نام برخی از آنان بدین گونه است:

«حضرت عیسی(علیه السلام)؛ هفت نفر از اصحاب کهف؛ یوشع وصی موسی(علیه السلام)؛ مؤمن آل فرعون؛ سلمان فارسی؛ ابودجانه انصاری؛ مالک اشتر نخعی؛ قبیله ی همدان؛ عیسی(علیه السلام) به حضرت مهدی(علیه السلام) می گوید: «من، به عنوان وزیر فرستاده شده ام، نه امیر و فرمانروا». [۸]

پی نوشت:

[۱]. بحار الأنوار، ج ۵۲.

[۲]. چهل حدیث سیره مهدوی، محمود بجستانی، ص ۳۷، نشر معروف، چاپ سوم، مرداد ۷۹.

[۳]. شماره های ب و ج و د، از کتاب ایدئولوژی و عقاید اسلامی، تألیف محمد دشتی، ص ۲۲۸-۲۳۰، اخذ شده است.

[۴]. بحار الأنوار، ج ۵۲، ص ۲۰۷، ح ۴۴.

[۵]. بحار الأنوار، ج ۵۲، ص ۳۲۱-۳۲۷.

[۶]. بحار الأنوار، ج ۴۲، ص ۳۲۷.

[۷]. احقاق الحق، ج ۱۳، ص ۲۹۴.

[۸]. چشم اندازی از حکومت مهدی، نجم الدین طیبی، ص ۱۹۰، شرکت چاپ و نشر سازمان تبلیغات اسلامی، چاپ دوم، تابستان ۷۷.

بعد از ظهور امام زمان (عجل الله تعالی فرجه الشریف) و به حکومت رسیدن ایشان مراحل زندگی چگونه خواهد بود و تا چه زمانی خواهد ماند؟

پاسخ :

بعد از ظهور در ابتدا جنگی سخت بین حضرت حجت (عج) (به همراه یاوران ایشان) و دشمنان آن حضرت رخ می دهد، که به پیروزی ایشان و پس از آن تشکیل حکومت، می انجامد. حکومت آن حضرت متشکل از استانداران و کارگزارانی است که جز به مصالح کشور اسلامی و خشنودی خدا نمی اندیشند و تمام تلاش آنها برای گسترش عدالت بر زمین است بطوری که گستره آن عدالت، علاوه بر انسانها، حیوانات را هم در بر می گیرد و همه از آن بهره مند می گردند. و از آن جایی که آن حضرت، امام هستند علاوه بر حکومت تشریحی، حکومتی تکوینی نیز دارند [۱] و بر دلها هم حکومت می کنند.

حکومت مهدوی، در تمام زمینه های اجتماعی، فرهنگی، اقتصادی، علمی، دینی، امنیتی و... تحولی عمیق و رو به جلو ایجاد می کند و پیشرفت در این زمینه ها به گونه ای است که بالاتر از آن قابل تصور نیست. ما به اختصار به این موارد می پردازیم:

الف) شکوفایی دانش و صنعت. [۲]

ب) گسترش فرهنگ اسلامی و آموزش قرآن و معارف اسلامی. [۳]

ج) ساختن مساجد. [۴]

هـ) رشد معنویت و اخلاق. [۵]

و) گسترش امنیت در قضاوت ها، راه ها و... [۶]

ز) شکوفایی اقتصاد و رفاه اجتماعی. [۷]

ح) عمران، آبادانی و کشاورزی و دام پروری: [۸]

ط) بهداشت و درمان. [۹]

در مورد مدت حکومت حضرت ولی عصر (عج) روایات بسیار متفاوتی وارد شده که هفت سال [۱۰]، نوزده سال [۱۱]، بیست سال [۱۲]، ده سال [۱۳]، ۳۰ و ۴۰ سال [۱۴] و نیز ۳۰۹ [۱۵] سال گفته شده است و البته بزرگانی همانند علامه مجلسی این اختلاف روایات را توجیه کرده اند. [۱۶] مرحله آخر زندگی حضرت، شهادت ایشان است که اگرچه در مورد شهادت و یا وفات و حتی در مورد نحوه شهادت ایشان اختلاف است اما قدر متقین آن است که ایشان وفات می یابند و حکومت

پرسش و پاسخ مهدوی کتابخانه گفتگوی دینی

ایشان به سرانجام می رسد. [۱۷] و پس از شهادت ایشان بر طبق برخی روایات امام حسین - علیه السلام - رجعت کرده و عهده داری مراسم غسل و کفن و دفن و نماز حضرت حجت - علیه السلام - می شوند. امام صادق - علیه السلام - می فرمایند: ... (پس از رحلت حضرت حجت - علیه السلام -) حضرت امام حسین - علیه السلام - متولی غسل و کفن و حنوط و دفن ایشان خواهد شد و هرگز غیر از وصی، کسی دیگر وصی را تجهیز و آماده خاک سپاری نمی کند. [۱۸]

خلاصه سخن آنکه بعد از ظهور با دشمنان می جنگند و پس از آن با استفاده از کارگزاران خود تشکیل حکومت می دهند و جامعه اسلامی از هر جهت به بالاترین مراتب رشد و شکوفایی می رسد و بعد از پایان دوران زندگی حضرت، ایشان را به شهادت رسانیده و امام حسین - علیه السلام - رجعت می کنند.
برای مطالعه بیشتر می توانید به این منابع رجوع کنید:

۱. چشم اندازی به حکومت مهدی (عج)، نجم الدین طوسی، بوستان کتاب، قم، چاپ سوم ۱۳۸۰.
۲. امام مهدی از تولد تا ظهور، سیدمحمد کاظم قزوینی، مترجم دکتر حسین فریدونی، چاپ اول ۱۳۷۶، نشر آفاق.

۳. المهدی، سیدصدرالدین صدر، چاپ دوم، انتشارات دفتر تبلیغات اسلامی قم، ۱۳۷۹.

۴. البیعة لله، فریده گل محمدی آرمان، دارالنشر اسلامی قم، چاپ دوم.

۵. الشیعه و الرجعه، محمدرضا طوسی، مطبعة الآداب النجف الاشرف.

امام صادق - علیه السلام - :

قم را به این جهت، قم نامیدند که اهل آن گرد قائم آل محمد جمع می گردند و با حضرتش قیام می کنند و در این راه پایداری از خود نشان می دهند و آن حضرت را یاری می نمایند.
بحارالانوار، ج ۶۰، ص ۲۱۷

پی نوشت:

[۱]. عید ولایت، بخش ۱، برترین نعمت الهی، عبدالله جوادی آملی، تفسیر موضوعی، ج ۹، بخش ۷، امامت فیض ابدی، عبدالله جوادی آملی.

[۲]. بحارالانوار، ج ۵۲، ص ۳۲۶.

[۳]. بحارالانوار، ج ۵۲، ص ۳۵۲-۳۶۴.

[۴]. بحارالانوار، ج ۵۲، ص ۳۳۰، ۳۳۷.

[۵]. بحارالانوار، ج ۵۲، ص ۳۳۰، ۳۳۷.

- [۶]. بحارالانوار، ج ۵۲، ص ۳۴۵.
- [۷]. بحارالانوار، ج ۵۲، ص ۳۹۰.
- [۸]. کمال الدین، ج ۱، ص ۳۳۱، انتشارات دارالکتب الاسلامیه، قم، شیخ صدوق و بحارالانوار، ج ۵۲، ص ۳۴۵، ۳۱۶.
- [۹]. بحارالانوار، ج ۵۳، ص ۶۲.
- [۱۰]. بحارالانوار، ج ۵۲، ص ۲۹۱.
- [۱۱]. بحارالانوار، ج ۵۲، ص ۲۹۸.
- [۱۲]. بحارالانوار، ج ۵۱، ص ۱.
- [۱۳]. الشیعه و الرجعه، ج ۱، ص ۲۲۴، محمدرضا طبسی، مطبعه الآداب النجف الاشرف.
- [۱۴]. کنز العمال، ج ۱۴، ص ۵۹۱.
- [۱۵]. بحارالانوار، ج ۵۲، ص ۳۹۰.
- [۱۶]. بحارالانوار، ج ۵۲، ص ۲۸۰.
- [۱۷]. بحارالانوار، ج ۲۷، ص ۲۱۷.
- عقد الدور فی اخبار المنتظر، ص ۱۴۷ و ۱۴۹، یوسف بن یحیی مقدسی سلمی شافعی، قرن ۷ هـ ق، عالم الفکر قاهره. و الزام الناصب، ص ۱۹۰.
- [۱۸]. بحارالانوار، ج ۵۱ / ص ۵۶ و ج ۵۳ / ص ۱۳.

نحوه ی حکومت ائمه بعد از رجعت چگونه است؟

پاسخ اجمالی:

رجعت ائمه معصومین - علیهم السلام - از امور قطعی و یقینی است اما در مورد کیفیت رجعت و نحوه حکومت آنها اطلاعات آنچنانه ای در دست نیست فقط در مورد حضرت امام حسین - علیه السلام - وارد شده که به اندازه ای پادشاهی خواهند کرد که از پیری موی ابروهایش بر روی چشمانش آویخته شود.

پاسخ تفصیلی:

با عرض سلام و احترام خدمت سؤال کننده محترم و با آرزوی سلامتی و توفیق برای شما درباره کیفیت رجعت ائمه و حکومت ایشان اطاعت تفصیلی در اخبار و روایات وارد نگردیده است. فقط آنچه قطعی است رجعت آنان می باشد و نیز وارد گردید که نوزده سال بعد از قیام صاحب الامر رجعت ائمه با رجعت امام حسین - علیه السلام - شروع می شود و سپس حضرت علی - علیه السلام - می

پرسش و پاسخ مهدوی کتابخانه گفتگوی دینی

آیند آنگاه پیامبر اکرم - صلی اله علیه و آله و سلم - . اما آیا همه معصومین در عصر امام زمان می آیند یا به ترتیب یکی یکی می آیند و از دنیا می روند قطعی نیست، و درباره کیفیت حکومت ایشان نیز تفصیلاً بیان نشده است فقط از روایات می شود استفاده نمود که ادامه همان حکومت امام عصر است فقط در یک روایات به کلیاتی از حکومت حضرت علی آمده است، در اینجا ابتداء نمونه هایی از این روایات را ذکر می کنیم آنگاه به جمع بندی آنها و نیز به نظر علامه مجلسی در این زمینه می پردازیم.

۱- از امام محمد باقر - علیه السلام - روایت شده است که: بعد از گذشت نوزده سال از قیام امام عصر - عجل الله تعالی فرجه الشریف - امام حسین - علیه السلام - بیرون خواهد آمد و به خونخواهی و انتقام خون خود و اصحابش می پردازد و دشمنانش را می کشد و اسیر می کند تا اینکه حضرت امیر مؤمنان - علیه السلام - بیرون خواهد آمد. [۱]

۲- اولین کسی که رجعت می نماید امام حسین است. [۲]

۳- در حدیثی که معروف به حدیث مفضل می باشد بعد از بیان اموری که امام عصر در تثبیت حکومتش انجام می دهند می فرماید: پس حضرت امام حسین با یارانش و دوازده هزار صدیق ظاهر می شوند و رجعتی از این خوشتر نباشد، آنگاه صدیق اکبر امیر المؤمنین بیرون می آید سپس بیرون می آید سید اکبر محمد رسول الله - صلی اله علیه و آله و سلم - با هر که به ادیان آورده از مهاجرو انصار و هر که در جنگهای ایشان به شهادت رسیده اند و... [۳]

۴- درباره حکومت حضرت علی - علیه السلام - در روایتی چنین آمده است که همه انبیاء و مؤمنین در حکومت او رجعت می کنند و پیامبر اکرم - صلی اله علیه و آله و سلم - پرچم حکومت را به دست حضرت علی - علیه السلام - می دهد و همه انبیاء و مؤمنین و خلائق تحت امر او در می آیند و او امیر همه می شود. [۴]

ملاحظه می فرمایید که در این روایات فقط اشاره شده که در عصر حکومت امام زمان - عجل الله تعالی فرجه الشریف - رجعت ائمه شروع می شود بنابراین می شود استفاده کرد که حکومت آنها ادامه حکومت جهانی امام زمان - عجل الله تعالی فرجه الشریف - است. فقط در حکومت حضرت علی - علیه السلام - همه انبیاء و مؤمنان رجعت می کنند و تحت امر او قرار می گیرند شایسته می دانم در اینجا نظر مرحوم علامه مجلسی را در این زمینه ذکر نمایم:

"خصوصیت این رجعت ها معلوم نیست که آیا با ظهور امام زمان - عجل الله تعالی فرجه الشریف - رجعت آنان در یک زمان خواهد بود یا بعد خواهد بود و از بعضی احادیث ظاهر می شود که به ترتیب زمان امامت رجعت خواهند کرد و شیخ حسن بن سلیمان قائل شده است به آنکه هر امامی زمان امامتی دارد و هر امامی زمان مهدی بودن دارد و حضرت صاحب الامر اول که ظاهر می شود زمان امامت

پرسش و پاسخ مهدوی کتابخانه گفتگوی دینی

اوست و بعد از آباء و اجداد کرام خود باز آن حضرت رجعت خواهد کرد و به این وجه تأویل کرده است آن حدیثی را که گفته: از ما دوازده امام دوازده مهدی است، و این قول اگرچه بعید از صواب نیست اما مجمل اقرار کردن و تفصیلش را به علم ایشان رد کردن احوط است" [۵] بنابراین همانگونه که مرحوم مجلسی فرموده اند احتیاط این است که تفصیل رجعت و حکومت ائمه را به علم خودشان واگذار نمائیم و فقط اجمالاً معتقد باشیم که آن بزرگواران رجعت خواهند کرد.

سؤال: ائمه چه مدت زمانی بعد از رجعت در دنیا باقی می مانند؟ و چگونه به جهان آخرت انتقال پیدا می کند؟

درباره اینکه هر کدام از ائمه چه مقدار حکومت می کند و چه مقدار در دنیا باقی می مانند در روایات به اطلاعاتی دست نیافتیم فقط در یک روایت وارد گردیده که حضرت ابن عبدالله الحسین - علیه السلام - آنقدر حکومت خواهد کرد که از پیری موهای ابروی های مبارکش بر روی دیده اش آویخته شود. [۶]

و درباره کیفیت انتقال ایشان به جهان آخرت مطلبی که صراحت داشته باشد یافت نشد ولی روایاتی وجود دارد که می شود از آنها استفاده کرد که ائمه عمر طبیعی خود را خواهند نمود و به مرکز طبیعی از دنیا خواهند رفت.

سؤال: آیا ستمگران وقت به دنیا بر می گردند و دوباره قبض روح می شوند و از دنیا می روند؟ در روایات متعددی وارد گردیده است که ستمگران و بدکاران زمان هر معصومی با آن معصوم رجعت می نمایند، بگونه ای که مرحوم علامه مجلسی می فرماید: رجعت بعضی از مؤمنان و بعضی از کافران و نواصب و مخالفان متواتر است و انکارش موجب خروج از دین تشیع است [۷]" و نیز در این روایات آمده است که مؤمنان انتقام خود را از این ستمگران می گیرند و آنها را به هلاکت می رسانند. در ذیل به نمونه هایی از این روایات اشاره می نمائیم.

۱) در روایتی که سعد بن عبدالله از حضرت امام صادق - علیه السلام - روایت کرده است آمده: هر امامی که در قرنی بوده است نیکوکاران و بدکاران زمان او بر می گردند تا حق تعالی مؤمنان را بر کافران غالب گرداند و مؤمنان از ایشان انتقام کشند" [۸]

۲) حضرت امام محمد باقر - علیه السلام - در ذیل آیه "فطلت اعناقهم لها خاضعين [۹]" یعنی اگر بخواهیم می فرستیم بر ایشان از آسمان آیتی پس گرونیهای ایشان از برای این آیت ذیل و خاضع می گردد، فرمودند: این آیت علی بن ابیطالب - علیه السلام - است که گردنهای بنی امیه برای او ذلیل و خاضع می گردد که حضرت علی - علیه السلام - در هنگام زوال خورشید ظاهر می گردد تا مردم او را به حسب و نسبش بشناسند پس بنی امیه را بکشد حتی آنکه از بنی امیه مردی خود را در پهلوی درختی

پنهان کند درخت بسخن آید و فریاد کند که این مردی است از بنی امیه اینجا پنهان شده است او را بکشید". [۱۰]

۳) در روایات مفصل و طولانی که مشهور به حدیث مفضل است و شیخ حسن بن سلیمان در کتاب بصائر آن را روایت کرده آمده است - بعد از اینکه امام صادق - علیه السلام - ظهور امام عصر - عجل الله تعالی فرجه الشریف - را در مکه و سپس توجه او به کوفه را بیان فرمودند * مفضل از امام صادق - علیه السلام - پرسید: ای سید من حضرت صاحب الامر بعد به کجا متوجه خواهند شد؟ حضرت فرمودند، بسوی مدینه جدم و چون وارد در دنباله روایت دارد که ظالمین به اهل بیت را به امر خداوند زنده خواهند نمود و انتقام اهل بیت را از آنها می گیرد.

آنگاه فرمود: سپس حضرت امام حسین - علیه السلام - با یارانش و داوزده هزار صدیق ظاهر می شوند و رجعتی از این خوشتر نباشد، آنگاه صدیق اکبر امیر المؤمنین - علیه السلام - بیرون می آید، و پس از آن بیرون می آید سید اکبر محمد رسول الله - صلی اله علیه و آله و سلم - با هر که ایمان به آن حضرت آورده از مهاجر و انصار و غیر ایشان و هر که در جنگهای ایشان به شهادت رسیده است و زنده می کند جمعی را که تکذیب آن حضرت کرده بودند و شک می کردند در حقیقت او و یا رد گفته او می نمودند و هر که ابا او جنگ کرده باشد همه را به جزای خود می رساند و همچنین بر می گرداند یک یک ائمه تا صاحب الامر و همه که یاری ایشان کرده تا خوشحال شوند و هر کس که از ایشان دوری کرد تا آنکه پیش از آخرت به عذاب و خواری دنیا مبتلا گردند". [۱۱]

حاصل آنکه از روایات فوق و دیگر روایاتی که در این باره آمده است سه مطلب استفاده می شود:
اولاً: کافران، واصب، مخالفان و ستمگران وقت به دنیا بر می گردند.

ثانیاً: این ستمگران با مشاهده قدرت آن دولتی که نمی خواستند به اهل بیت برسد معذب و ناراحت می شوند و به خواری و عذاب دنیوی مبتلا می گردند.

ثالثاً: این ستمگران و ظالمان به دست انتقامگر ائمه اطهار - علیهم السلام - و مؤمنان به سزای اعمال ظالمانه خود می رسند و هلاک می گردند بنابراین قبض روح می شوند و از دنیا می روند اما نه با مرگ طبیعی بلکه به هلاکت می رسند و کشته می شوند.

منابع جهت مطالعه بیشتر:

۱. مهدی موعود، ترجمه ج ۱۳ بحار قدیم (وج ۵۱ و ۵۲ جدید)، علی دوانی، بحث رجعت (فصول پایانی).

۲. عصر ظهور، علی کورانی (تمام کتاب).

پی نوشت:

[۱]. مجلسی، بحار (ط بیروت، چاپ سوم، ۱۴۰۳ ه ق) ج ۳، ص ۱۰۴-۱۰۳.

- [۲]. مجلسی، بحار (ط بیروت، چاپ سوم، ۱۴۰۳ ه ق) ج ۵۳، ص ۶۴.
- [۳]. مجلسی، حق الیقین (انتشارات رشیدی، چاپ دوم، ۱۳۶۳) ص ۶۶۸.
- [۴]. مجلسی، بحار (ط بیروت، چاپ سوم، ۱۴۰۳ ه ق) ج ۵۳، ص ۷۰.
- [۵]. مجلسی، حق الیقین (انتشارات رشیدی، چاپ دوم، ۱۳۶۳) ص ۲۶۱-۲۶۲.
- [۶]. مجلسی، حق الیقین (انتشارات رشیدی، چاپ دوم، ۱۳۶۳) ص ۲۵۲.
- [۷]. مجلسی، بحار (ط بیروت، چاپ سوم، ۱۴۰۳ ه ق) ج ۳، ص ۲۶۱.
- [۸]. همان مصدر، ص ۲۶۱ و بحار الانوار (ط بیروت، چاپ سوم، ۱۴۰۳ ه ق) ج ۵۳، ص ۴۲.
- [۹].
- [۱۰]. همان مصدر، ص ۲۶۱-۲۶۰ و بحار الانوار، ج ۵۳، ص ۱۱۰-۱۰۹.
- [۱۱]. همان مصدر، ص ۲۶۸-۲۶۶.

آیا حضرت عیسی - علیه السلام - بر جنازه امام زمان (عجل الله تعالی فرجه الشریف) پس از شهادت نماز خواهند خواند؟

پاسخ:

بر اساس روایاتی که از ائمه - علیهم السّلام - وارد شده است امام معصوم - علیه السلام - ، را فقط امام غسل می دهد و بر جنازه او نماز می خواند امام صادق - علیه السلام - می فرماید:

«إنّ الامام لا یغسله الا الامام» [۱] همانا فقط امام، امام را غسل می دهد و اما در خصوص انجام غسل و نماز بر بدن مطهر امام زمان (عج)، طبق روایات که امام حسین - علیه السلام - اولین کسی است که پس از حیات حضرت حجت (عج) رجعت می کند و بعد از رحلت حضرت مراسم غسل و نماز بر بدن حضرت را بر عهده می گیرد. [۲]

بنابراین قدر مسلم آن است که حضرت عیسی - علیه السلام - بر جنازه حضرت مهدی (عج) نماز نمی خواند و تنها، حضرت عیسی از مشاوران آن حضرت بوده و در تمامی امور بر ایشان اقتدا می نماید.

جهت مطالعه بیشتر:

۱. البیعه لله، فرید؛ گل محمدی آرمان، چ دوم، دارالنشر اسلامی.

۲. چشم اندازی به حکومت مهدی، نجم الدین طیبی، بوستان کتاب.

امام صادق - علیه السلام - می فرماید:

برای ما اهل بیت دولتی است که خداوند هر وقت اراده کند آن را می آورد هر کس دوست دارد از

یاران قائم ما باشد باید منتظر بماند.

بحارالانوار. ج ۵۲، ص ۱۴۰

پی نوشت:

[۱]. اصول کافی، ج ۱، ص ۳۸۴، و بحارالانوار، ج ۱۰۹، ص ۱۰۳.

[۲]. ر.ک: بحارالانوار، ج ۵۳، ص ۱۳.

امام زمان - علیه السلام - طبق روایات چند سال حکومت می کند؟ وقتی از دنیا می رود

چه کسی بر بدن امام - علیه السلام - نماز می خواند؟

پاسخ:

مدت زمان حکومت امام زمان - علیه السلام - دقیقاً مشخص نمی باشد. روایت مربوط به این موضوع، مدت های متفاوتی برای حکومت حضرت ذکر نموده است؟ [۱]، ۸، ۹، ۱۰ سال، [۲]، ۱۹ سال، [۳]، ۲۰ سال، [۴]، ۴۰ سال [۵] و ۳۰۹ سال [۶] (مقدار توقف اصحاب کهف در غار) ذکر شده است. عدد ۷ سال هم در منابع روایی اهل سنت بیشتر ذکر شده است [۷] و هم در منابع شیعی بیشتر روایات را دارد منتهی در اکثر موارد هر سال آن را مساوی با ۱۰ سال ذکر نموده است که می شود هفتاد سال (۷۰=۷).

برای توجیه و جمع میان این اختلاف اعداد، نظرات مختلفی ارائه شده است: صاحب کتاب «الشیعه و الرجعه» روایات هفت سال مساوی با ۷۰ سال را بخاطر کثرت روایات آن ترجیح داده است. [۸] و بعضی مثل سیدصدرالدین صدر زمان حکومت حضرت را در هفت سال منحصر نموده است و این را از ویژگی های حکومتی حضرت دانسته که در مدت اندک جهان را پر از عدل و داد می کند که از کس دیگری ساخته نمی باشد. [۹]

مرحوم علامه مجلسی، این روایات را برخی ناظر به آغاز شکل گیری قیام، برخی را مربوط به پیاده شدن اوائل حکومت حضرت دانسته است و برخی از روایات مثل ۳۰۹ سال را مربوط به دوران نهائی حاکمیت و استقرار نظام حضرت حمل نموده است. [۱۰] از جمله کسانی که این توجه و محمل را پذیرفته اند آیت الله مکارم در کتاب «مهدی انقلابی بزرگ» است. [۱۱]

به نظر می رسد؛ توجیه دوم که ما روایات را ناظر به مراحل آغاز و استقرار و ثبات نظام حکومتی حضرت بدانیم. نسبت به توجیه اول که مدت حکومت حضرت را حصر در ۷ سال می کند و آن را به عنوان ویژگی حضرت می شمارد، ترجیح دارد زیرا سنت الهی بر این است که حتی الامکان جریان کار از راه های عادی به پیش رود نه از راه اعمال قدرت اعجاز و روایات مربوط به انقلاب عدل گستر حضرت نیز بیانگر این واقعیت است که پیروزی حضرت بر دشمنان و فتح جهان، با زحمات و

پرسش و پاسخ مهدوی کتابخانه گفتگوی دینی

دشواری‌های سختی همراه است و نیاز به افراد جان برکف دارد و خون‌های فراوانی در راه حضرت ریخته می‌شود.

بنابراین، طبیعت کار حضرت بقیه‌الله (عج) در پروژه استقرار عدالت جهانی به جای نظام‌های ظالمانه، اقتضا می‌کند که حضرت به عنوان معجزی این طرح عظیم و بی‌همانند، مدت طولانی حضور داشته باشد تا بتواند، با روند طبیعی (مگر در موارد خاص) تحول همه جانبه و فراگیر را در جهان پر از ظلم، پدید آورد.

براساس تصریح قرآن، مأموریت و رسالت حضرت مهدی (عج) تحقق ارزش‌های الهی و قرآنی و تأسیس جامعه توحیدی به معنای کامل آن است بگونه‌ای که هیچگونه اثری از شرک در آن دوره مشاهده نشود «يَعْبُدُونَنِي لَا يُشْرِكُونَ بِي شَيْئًا» [۱۲] آنچه مسلم است؛ این است که تأسیس چنین بنای عظیم، آن هم با آن عمق و گستردگی غیر قابل توصیف کاری است کارستان و حیرت آور که می‌باید آن ذخیره الهی، این کار بزرگ و بی‌سابقه را به اجرا در آورد.

بدیهی است که اجرای این برنامه عظیم - با توجه به روند طبیعی امور و عدم استفاده از قدرت اعجاز - (مگر در موارد ضرورت) نیاز به گذشت زمان دارد.

بنابراین، گرچه رشد افکار عمومی و فرهنگ‌ها در عصر انقلاب جهانی حضرت، تا حد زیادی زمینه را برای پذیرش، برنامه‌های حضرت، مساعد خواهد نمود، ولی با همه این احوال بلحاظ اینکه نظام‌های سلطه، نوعانظام ظالمانه می‌باشد، اجرای احکام الهی و تحقق عینی معارف قرآنی و ارزش‌های اسلامی، در چنین فرایندی، نیاز به زمان طولانی دارد و حضور امام را در مدت لازم می‌طلبد، اما اینکه دقیقاً چه مقدار حضرت حکومت می‌کند؟ مشخص نمی‌باشد که اینکه روایات این موضوع را دقیقاً معین ننموده است شاید بخاطر بعضی از حکمت‌ها و اسراری است که در این مسأله وجود دارد و فقط بعد از ظهور مشخص می‌شود.

و اما پاسخ قسمت اخیر سؤال:

یکی از اعتقادات شیعه این است که امام معصوم - علیه السلام - را جز امام معصوم دیگر غسل و نماز، نمی‌دهد و در روایات خاصه به این موضوع تصریح شده است جمله امام - علیه السلام - می‌فرماید: «ان الامام لا يغسله الا للامام» [۱۳]

در خصوص انجام غسل و نماز بر بدن مطهر امام زمان - ارواحنا فداه - طبق روایات، امام حسین - علیه السلام - اولین کسی است که در حال حیات حضرت مهدی - علیه السلام - رجعت می‌کند و بعد از رحلت حضرت و با شهادت او، مراسم غسل و نماز بر بدن حضرت را بر عهده می‌گیرد. [۱۴] در مورد

پرسش و پاسخ مهدوی کتابخانه گفتگوی دینی

رحلت و یا شهادت حضرت، روایات مختلف است ولی در هر دو نوع روایات، موضوع بازگشت امام حسین - علیه السلام - و انجام مراسم غسل و کفن و نماز بر حضرت، ذکر شده است. در پایان جهت مطالعه بیشتر دو کتاب:

۱. البیعه لله، فریده گل محمدی آرمان، چاپ دوم، دارالنشر اسلام، قم.
۲. چشم اندازی به حکومت مهدی، نجم الدین طبسی، چاپ سوم، بوستان کتاب، قم. را پیشنهاد می نمایم.

امام صادق - علیه السلام - فرمود:

برای ما اهل بیت دولتی است که خداوند هر وقت اراده کند آن را می آورد. هر کس دوست دارد از یاران قائم ما باشد باید منتظر باشد.
(بحار الانوار، ج ۵۲، ص ۱۴۰)

پی نوشت:

- [۱]. بحار الانوار، ج ۵۲، ص ۲۹۱، مطبعة الاسلامیه، ۱۳۸۴ هـ ش.
- [۲]. الشیعة و الرجعه، ج ۱، ص ۲۲۴، محمدرضا طبسی، مطبعة الآداب النجف الاشرف، ۱۳۸۵ هـ ش.
- [۳]. الغیبة نعمانی، ص ۳۳۲، تحقیق علی اکبر غفاری، مطبعة الصدوق، تهران، بی تا.
- [۴]. العمده، ابن الطریق. ص ۴۳۹، تحقیق و نشر مؤسسه النشر الاسلامی، (جامعه مدرسین)، طبع اول، ۱۴۰۷ هـ قم.
- [۵]. عقد الدرر، ص ۲۴۰، به نقل از جهان بعد از ظهور، محمد خادمی شیرازی، ص ۱۷۴، چاپ دوم، مؤسسه الغدیر.
- [۶]. بحار الانوار، ج ۵۲، ص ۲۸۰.
- [۷]. سنن ابن ابی داوود، ج ۴، ص ۳۰۷، طبع اول، ۱۴۱۸ هـ، ۱۹۹۷ م، دار ابن حزم، بیروت.
- [۸]. الشیعة و الرجعه، ج ۱، ص ۲۲۵.
- [۹]. المهدی، سیدصدرالدین صدر، ص ۲۳۹، چاپ دوم، ۱۳۷۹، انتشارات دفتر تبلیغات اسلامی، قم.
- [۱۰]. بحار الانوار، ج ۵۲، ص ۲۸۰.
- [۱۱]. مهدی انقلابی بزرگ، ص ۳۱۴.
- [۱۲]. سورة نور، آیه ۵۵.
- [۱۳]. اصول کافی، ج ۱، ص ۳۸۴ و بحار الانوار، ج ۱۰۹، ص ۱۰۳.
- [۱۴]. بحار الانوار، ج ۵۳، ص ۱۳ و ج ۵۱، ص ۵۶.

آیا زمان ظهور امام زمان (عجل الله تعالی فرجه الشریف) مشخص است و اگر چنین است تقاضای تعجیل چه معنی دارد؟

پاسخ :

زمان ظهور امام زمان (عج) نزد خداوند مشخص است. اما نزد دیگران مشخص نمی باشد. کسی که آن زمان را تعیین کند، در روایات ائمه اطهار _ علیهم السلام _ تکذیب شده است. به چند نمونه از این روایات اشاره می شود:

۱. امام صادق _ علیه السلام _ : هر کسی برای ظهور امام قائم، زمانی را تعیین کند، او را تکذیب کنید. [۱]

۲. عبدالرحمن می گوید: خدمت امام صادق _ علیه السلام _ بودم، مهزیار اسدی وارد شد. گفت: فدایت شوم، مرا از زمان ظهور حضرت قائم _ علیه السلام _ خبر بده، او کجا ظهور می کند و تا چه زمانی منتظر ظهور او باشیم؟ غیبت بسیار طولانی است؟ حضرت فرمود: هر کسی وقت ظهور را تعیین کند، دروغ گفته است. در انتظار ظهور آن، باید صبور باشید. ظهور او، مایه نجات مسلمین است. [۲]

بنابراین زمان ظهور امام زمان (عج) مشخص نیست و کسی نمی تواند آن را تعیین کند. اما در پاسخ این سؤال که، اگر در نزد خداوند زمان آن تعیین شده باشد و خداوند می داند که فلان روز و سال آن حضرت ظهور خواهد کرد، در این صورت، دعا برای تعجیل چه معنا دارد؟ آیا دعا برای تعجیل اثر دارد یا نه باید گفت:

عالم، و آن چه در آن است، بر اساس قضا و قدر الهی استوار است. خداوند به علم ازلی، از تمام حوادث عالم آگاه است. ولی، اگر خداوند همه چیز را به علم ازلی می داند، برای هر چیز، اسباب و علل نیز قرار داده است که امورات عالم بر اساس آن پیش می رود. اسباب و علل وقتی بوجود آمد، معلول آن نیز ظاهر می شود. چنان چه در روایات آمده است که صلۀ رحم، صدقه و ... عمر انسان را طولانی نموده، روزی انسان را زیاد می کنند. در حالی که عمر همه انسان ها نزد خداوند مشخص است. از نظر علمی نیز ثابت شده است، اگر کسی احتیاط و بهداشت را رعایت کند از عمر طولانی برخوردار می شود. و در غیر این صورت به امراضی مبتلا می شود که موجب مرگ او می گردد. در حالی که خداوند به علم ازلی خود، از زمان مرگ تمام انسان ها آگاه است. پس، علم خداوند به زمان مرگ انسان ها، به معنای بی اثر بودن صلۀ رحم، صدقه، رعایت بهداشت و ... نیست. بنابراین، در علم الهی گرچه همه مقدرات مشخص است، اما مشخص شدن مقدرات بر اساس اسباب و علل های آن ها است. و یکی از آن ها، علل و اسباب های معنوی، مثل دعا است. دعا از آثار و خاصیت های زیادی بهره مند می باشد که سبب شکل گیری بسیاری از مقدرات می شود. چنان که خداوند فرموده است:

۱. حضرت نوح پیش از آن که گرفتار شود، مرا خواند، استجابت کردم و او را از مهلکه عظیم نجات دادم. [۳]

۲. اگر حضرت یونس اهل تسبیح و راز و نیاز با خدا نبود، تا روز قیامت او را در شکم ماهی نگاه می داشتیم. [۴] دعای او را قبول کردم و او را نجات دادم، مؤمنین را نیز این چنین نجات می دهیم. [۵] این ها نمونه ای از آیاتی است که توجه به خدا و راز و نیاز با او، را وسیله رفع گرفتاری و فرج در زندگی معرفی کرده است. علاوه بر آن، دعا می تواند باعث تغییر در مقدرات الهی شود.

۱. امام صادق _ علیه السلام _ در این باره فرموده اند: «ان الدعاء یرد القضا» [۶]؛ دعا حکم الهی را بر می دارد.

۲. امام کاظم _ علیه السلام _ فرموده اند: شما را به دعا کردن سفارش می کنم. قضا و قدر، جز اندازه و حکم الهی نیست. هرگاه دعا باشد، این حکم و اندازه را تغییر می دهد. [۷]

۳. رسول اکرم _ صلی الله علیه و آله _ فرموده اند: «لا یرد القدر الا الدعاء ... اندازه ای که از طرف خداوند تعیین شده باشد، غیر از دعا چیزی او را بر نمی دارد. [۸]

بنابراین، علاوه بر اینکه علم خداوند به زمان ظهور به معنای نفی اسباب و علل ظهور نیست، بلکه، علم خداوند به زمان ظهور همراه با علل و اسباب آن از جمله دعا تعلق گرفته است. دعا، نقش بسزائی در تغییر مقدرات الهی دارد و می تواند مقدرات الهی را تغییر دهد.

منابع جهت مطالعه بیشتر:

۱. النجم الثاقب، محدث نوری طبرسی.

۲. مکیال المکارم، موسوی اصفهانی.

۳. مهدی موعود، مجلسی، ترجمه دوآنی.

امام صادق _ علیه السلام _ :

هرکس در انتظار امام قائم (عج) بسر برد و مرگ او فرا رسد، همانند کسی است که در رکاب آن حضرت بوده باشد.

منتخب الأثر، ص ۶۲۹

پی نوشت:

[۱]. صافی گلپایگانی، لطف الله، منتخب الاثر، ص ۵۷۳.

[۲]. صافی گلپایگانی، لطف الله، منتخب الاثر، ص ۵۷۳.

[۳]. سورة انبیاء، آیه ۷۶.

[۴]. سورة صافات، آیه ۱۴۶.

[۵]. سورة انبیاء، آیه ۸۸.

[۶]. بحار الانوار، ج ۹۰، باب ۱۶، کتاب ذکر و دعا.

[۷]. همان، ص ۲۹۵.

[۸]. الکافی، ج ۱، ص ۲ پ ۴۷.

بهترین راه در خصوص انتظار واقعی در تعجیل ظهور امام زمان (عجل الله تعالی فرجه الشریف) چیست و چنانچه گناهی را مرتکب شده باشیم آیا در تعجیل آقا و سرنوشت خود ما تأثیری دارد؟

پاسخ :

انتظار، یکی از مهمترین و پر ارزش ترین وظایف شیعه در عصر غیبت حضرت مهدی (عج) است: انتظار در لغت به معنای مراقب بودن، درنگ در امور و چشم به راه بودن است. [۱] و انسان منتظر، انسانی است امیدوار، با شرح صدری وسیع، مؤمن و معتقد به محبوبی که در طلب او می سوزد و زمینه ساز موعودی که انتظارش را می کشد. مؤمنی که منتظر مولایش می باشد هر اندازه انتظارش شدیدتر باشد، تلاشش در آمادگی برای آن به وسیله پرهیز از گناه و کوشش در راه تهذیب نفس و پاکیزه کردن درون از صفات نکوهیده و به دست آوردن خوبی های پسندیده بیشتر می گردد. امام صادق - علیه السلام - می فرماید: "هر کسی که خواسته باشد از یاران قائم (عج) باشد باید که منتظر باشد و با این حال با پرهیزکاری به خوبیهای پسندیده آراسته شود؛ پس هر گاه بمیرد و قائم پس از مردنش ظهور نماید پاداش او مثل کسی است که دوران حکومت آن حضرت را درک کرده است. [۲] شخصی که منتظر است در صورتی انتظارش واقعی است که به وظایفش عمل نماید و برخی از وظایف او از قرار زیر است:

۱. معرفت و شناخت آن حضرت اولین وظیفه منتظر است. از پیامبر - صلی الله علیه و آله -، در متون دینی آمده است: "هر کس بمیرد و امام زمانش را نشناسد به مرگ جاهلی مرده است". [۳]

۲. محزون بودن از فراق آن حضرت. که بر این مطلب روایتی از امام صادق - علیه السلام - وارد شده است. [۴]

۳. دعا کردن برای امام عصر (عج) به خصوص خواندن دعاها و آورده چون دعای عهد و ندبه و ... [۵]

۴. سعی در اصلاح جامعه و انجام امر به معروف و نهی از منکر. [۶]

با این وصف اگر همگان به وظایف خویش عمل نمایند و توجه ویژه ای داشته باشند نمی توان گفت در این فرض حتماً آن امام همام ظهور خواهد کرد زیرا اگر چه ظهور حضرت مهدی (عج) یک فرمان حتمی و قطعی خداوند است ولی باید توجه داشت قیام جهانی او نیازمند آمادگی های زیر است:

۱. آمادگی فکری و فرهنگی: یعنی سطح افکار مردم جهان چنان بالا رود که بدانند مسئله نژاد یا مناطق

مختلف جغرافیایی و تفاوت رنگ و زبان ها و نمی تواند بشر را از هم جدا سازد و قرآن کریم هم شایستگی و صلاحیت را شرط آن انقلاب دانسته است.

۲. آمادگی اجتماعی: مردم جهان باید از ظلم و ستم نظام های موجود خسته شوند و تلخی این زندگی مادی و یک بُعدی را احساس کنند و از حل شدن مشکلات کنونی مأیوس گردند و به این واقعیت برسند که تنها حکومتی که می تواند حلال مشکلات باشد حکومت منجی عالم بشریت است. امام صادق - علیه السلام - فرمودند تا همه اصناف مردم به حکومت نرسند حضرت مهدی قیام نمی کند تا بعد از تشکیل حکومت جهانی نگویند اگر ما هم به حکومت می رسیدیم با عدالت رفتار می کردیم. [۷]

۳. آمادگی تکنولوژیکی و ارتباطی: وجود صنایع پیشرفته نه تنها مزاحم یک حکومت عادلانه جهانی نخواهد بود بلکه شاید بدون آن وصول به چنین هدفی محال باشد. و معجزه نیز برای اثبات حقانیت یک آئین آسمانی است نه برای اداره همیشگی نظام جامعه. [۸]

۴. آمادگی های فردی: حکومت جهانی قبل از هر چیز نیازمند عناصر آماده و با ارزش انسانی است تا بتواند بار سنگین چنان اصلاحات وسیعی را به دوش بکشد و این در درجه اول به بالا بردن سطح اندیشه و آگاهی و آمادگی روحی و فکری برای پیاده کردن آن برنامه عظیم نیاز دارد. [۹]

۵. آمادگی نظامی: مسلمانان باید همیشه آمادگی نظامی و نیروی سلحشوری داشته باشند تا به هنگام طلوع طلایع حق، به صف پیکار گران رکاب مهدی (عج) بیوندند و از این رو امام صادق - علیه السلام - منتظران را فرا می خواند تا همواره نیرومند و مسلح باشند و دوره انتظار مهدی (عج) را با دست پر، به سر آورند. [۱۰]

علاوه بر آنچه گفته شد راز و رمزهای دیگری نیز برای قیام حضرت وجود دارد که فقط خدای دانا از زمان پیدایش آنها با خبر است، مثلاً امام صادق - علیه السلام - می فرماید: حضرت مهدی (عج) ظاهر نمی شود تا نطفه افراد با ایمانی که در صلب کافران و منافقان ودیعه نهاده است خارج شوند. [۱۱]

گفتنی است گناه خشم خداوند را به دنبال دارد و به تعبیر پیامبر - صلی الله علیه و آله - گناهان نعمت ها را تغییر می دهند. [۱۲]

و به فرموده امام علی - علیه السلام - اشکها خشک نمی شود مگر به خاطر قساوت قلب ها و قلب ها قسی نمی شود مگر به واسطه زیادی گناهان. [۱۳] و به فرموده امام صادق - علیه السلام - هنگامی که کسی گناه می کند در دلش نقطه سیاهی به وجود می آید حال اگر توبه کند آن نقطه سیاه پاک می شود. اما اگر باز هم گناه کند آن نقطه سیاه بزرگتر می شود تا سراسر قلبش را فرا می گیرد و از آن به بعد هرگز رستگار نمی گردد. [۱۴] بنابراین با گناهی که انسان مرتکب می شود به تناسب همان گناه از

پرسش و پاسخ مهدوی کتابخانه گفتگوی دینی

دایره انتظار فرج بیرون می شود و اگر به راه انحرافیش ادامه دهد به تناسب بی راهه ای که می رود از صراط انتظار و انسانیت خارج می گردد. علاوه بر این از روایات فهمیده می شود که وقت ظهور امام عصر (عج) از اموری است که امکان پیش و پس افتادش هست [۱۵] و به یقین اگر با کردار و گفتارمان به سمت آمادگی های لازم حرکت نکنیم و زمینه های قیام را از بین ببریم یا به وجود نیاوریم ای بسا ظهور امام به تأخیر بیفتد.

خلاصه سخن انتظار واقعی در رهن عمل کردن است و با شعار به وجود نمی آید از این رو انتظار واقعی زمانی معنی دارد که شخص منتظر در صراطی که تبیین شده است حرکت نماید هم خود سازی کند و هم امر به معروف و نهی از منکر و برای ظهور حضرت دعا کند و دعاهای وارده چون دعای عهد، ندبه و را بخواند ولی باید توجه داشت علاوه بر وظایف شخصی جامعه نیز باید آمادگی های لازم را برای ظهور حضرت پیدا نماید آنهم آمادگی هایی از جنس آمادگی فکری فرهنگی، اجتماعی، تکنولوژیکی و ارتباطی و آمادگی های فردی و نظامی. از طرفی آلوده شدن گناهان مورد رضای خدا نیست و در صورتی که شخص آلوده راه برگشت را اختیار نکند نه تنها از چمنزار انتظار خارج می شود بلکه ای بسا خشم خداوند و به تبع آن تباه شدن آخرت و به تأخیر افتادن ظهور را به دنبال بیاورد. برای آگاهی بیشتر به کتاب مکیال المکارم، ج ۱ و نیز دادگستر جهان مراجعه شود.

امام صادق - علیه السلام - :

"هر کس وقت ظهور را برایت تعیین کرد از تکذیب کردنش باک نداشته باش زیرا ما برای ظهور وقتی تعیین نمی کنیم"
بحار الانوار، ج ۵۲، ص ۱۰۴ - ۱۱۷

پی نوشت:

[۱]. التحقیق فی کلمات القرآن، حسن مصطفوی، ج ۱۲، ص ۱۶۶، به نقل از فصلنامه انتظار، شماره ۱، سال اول، پائیز ۱۳۸۰، ص ۸۱.

[۲]. مولوی اصفهانی، مکیال المکارم، ج ۲، ص ۲۱۹، ترجمه مهدی حائری، دفتر تحقیقات و انتشارات بدر.

[۳]. بحار الانوار، ج ۸، ص ۳۶۸، ج ۳۲، ص ۳۲۱ و ۳۳۳، القندوزی، حافظ سلیمان بن ابراهیم، ینابیع الموده، ج ۳، ص ۳۲۷.

[۴]. کمال الدین و تمام النعمه، شیخ صدوق، ص ۳۷۱، دفتر انتشارات اسلامی، وابسته به جامعه مدرسین حوزه علمیه قم.

[۵]. مجلسی، بحار الانوار، ۱۱۰ جلدی، دار الکتب الاسلامیه، تهران، ج ۱۰۲، ص ۱۱۱.

- [۶]. محمدی ری شهری، میزان الحکمه، ج ۴، ص ۵۳۱.
- [۷]. مجلسی، بحار الانوار، ج ۵۲، ص ۲۴۴، مؤسسه الوفاء بیروت.
- [۸]. اقسام آمادگی های که ذکر شده است از کتاب: حکومت جهانی حضرت مهدی (عج)، مکارم شیرازی، انتشارات نسل جوان، چاپ یازدهم، ص ۸۲، اخذ شده است.
- [۹]. همان.
- [۱۰]. محمد رضا حکیمی، خورشید مغرب، چاپ ۲۳، نشر فرهنگ اسلامی، تهران، ص ۲۷۴.
- [۱۱]. ابراهیم امینی، دادگستر جهان، انتشارات شفق، چاپ قدس، ص ۲۴۳؛ اثبات الهداء، ج ۷، ص ۱۰۵.
- [۱۲]. میرزا حسن محدث نوری، مستدرک الوسائل، قم مؤسسه آل البيت - علیهم السلام -، ج ۱۲، ص ۳۳۴.
- [۱۳]. مجلسی، بحار الانوار، ج ۷۰، ص ۵۵، مؤسسه الوفاء بیروت.
- [۱۴]. کلینی، اصول کافی، ج ۲، ص ۲۷۱، شش جلدی.
- [۱۵]. مولوی اصفهانی، مکیال المکارم، ترجمه قزوینی، ج اول، چاپ نگین، ص ۴۱۰.
- *****

نظر آیت الله بهجت را در مورد وعده ظهور به پیرمردها و پیرزنها را بنویسید.

پاسخ:

توجه به حضرت ولی عصر (عج) و انتظار فرج و ظهور آن حضرت از عبادات بزرگ به شمار می آید. اما زمان ظهور آن حضرت از اسرار خفیه الهی بوده و بر همگان پوشیده است و هیچ کس حق ندارد زمانی برای آن معین نموده و یا وعده ظهور حتمی آن حضرت را بدهد و فقط خداوند از آن آگاه است. [۱] و حتی خود حضرت هم از زمان ظهور خود مطلع نیست.

اما در رابطه با سؤال شما از دفتر آیت الله بهجت تحقیق به عمل آمد و مشخص شد، حضرت آیت الله بهجت چنین سخنی بیان نکرده اند، اگر چه اغلب بزرگان فرموده اند که انشاء الله ظهور نزدیک است. و وظیفه همه دعا برای تعجیل حضرت ولی عصر (عج) می باشد.

بنابراین نسبت دادن این سخن به حضرت آیت الله بهجت صحیح نبوده و آن بزرگوار هم قطعاً به روایات واقف بوده و وعده ظهور به پیرمردها و پیرزنها نداده اند.

قال رسول الله - صَلَّى الله عليه و آله -:

افضل الاعمال انتظار الفرج؛ برترین اعمال امت من انتظار فرج است.

(محمدباقر مجلسی، بحار الانوار، ج ۵۲، ص ۱۲۲)

پی نوشت:

[۱]. محمد باقر مجلسی، بحار الانوار، ج ۵۲، ص ۱۱۹ - ۳۰۰.

انجمن حجتیه چه کسانی هستند و عقایدشان دارای چه اشکالاتی است؟ توضیح

بفرمایید.

پاسخ:

مقدمه: در زمان پهلوی بالاخص پهلوی دوم بهائیت رشد بسیار داشت و فرصتی پیدا کرد تا جمعیت خود را سه برابر کند و در دستگاه دولتی و شاه نفوذ فراوان بکند. رییس رادیو تلویزیون وقت دکتر شاه قلی، وزیر بهداری، وزیر آموزش و پرورش و... هویدا نخست وزیر و بسیاری دیگر بهایی بودند و به سفارش اربابان و شاه در همه امور دخالت داشتند.

در میان ملت، روحانیت و مذهبیهون کشور به مقابله با بهائیت پرداختند از جمله آقای فلسفی (خطیب معروف) با اجازه حضرت آیت الله بروجردی علیه بهائیت شروع به سخنرانی میکند و حتی از رادیو پخش میشود (سخنرانی ایشان چنان تأثیر میگذارد که تیمسار باتمانقلیچ رییس ستاد ارتش کلنگی را بر روی شانه اش گذاشت و به سوی مرکز بهائیت در تهران حرکت کرد و آن جا را تصرف و سپس تخریب کرد). علماء نیز از جمله امام خمینی(ره)، پس از فوت آیت الله بروجردی به صورت فعال از سال ۱۳۴۰ شمسی با مشارکت فعال در اعتراض علیه لایحه انجمن ولایتی و ایالتی در صحنه حضور پیدا کرد و در مواقع مختلف برای آگاهی دادن مردم علیه بهائیان اقدام نمودند، از دیگر معترضین بهائیت در کشور، مرحوم شیخ محمود (ذاکر زاده) تولایی معروف به شیخ محمود حلبی بود. او از اعضای فعال انجمن تبلیغات اسلامی مشهد بود و مأموریت یافت درباره فرقه بهائیت تحقیق کند. ایشان در سال ۱۳۳۵ اقدام به تشکیل انجمن خیریه حجتیه مهدویه کرد [۱] و برخی دو علت برای تأسیس آن عنوان کرده اند: ۱. دوست و همکار حلبی به نام سید عباس علوی که همراه او مأمور برای تحقیق در مورد بهائیت مورد شده بود، جذب بهائیت شده و از مبلغان آنان گشت؛ ۲. مرحوم حلبی در سال ۳۲ مدعی بود که امام زمان - علیه السلام - به او امر فرمودند که گروهی را برای مبارزه با بهائیت تشکیل بدهد. هدف از تشکیل انجمن

اصلیترین و عمدتترین هدف، فعالیت های فرهنگی برای پیشگیری از تبلیغ و ترویج بهائیت و منزوی نمودن بهائیان در جامعه و دعوت به دین مبین اسلام بود.

کارگردانان انجمن

الف. شیخ محمود ذاکر زاده تولایی معروف به شیخ محمود حلبی؛ ب. سید رضا آل رسول؛ ج. سید محمد حسین عصار؛ د. سید حسین سجادی؛ ه. غلام حسین حاج محمد تقی تاجر.

پرسش و پاسخ مهدوی کتابخانه گفتگوی دینی

عمده‌ترین نیروهای انجمن معلمان و افراد باسواد بودند به علت حساسیت رژیم شاه، روحانیون کمی در این انجمن حضور داشتند و یا این که چون مرحوم حلبی مخالف سرسخت فلسفه بود اعضای انجمن را از غیر روحانی انتخاب میکرد.

انجمن از بعد تشکیلات

تمام دوره های آموزشی خود را که شامل ۴ دوره مقدماتی و یک دوره نهایی میشد بر مبنای بهائیت برنامه ریزی کرده بود: ۱. تاریخچه تشکیل بهائیه و بابیه؛ ۲. قائمیه و رد اشکالات در مورد حضرت مهدی (عج)؛ ۳. خاتمیت و رد اشکالات در مورد خاتمیت دین اسلام؛ ۴. ردیه بر اصول ۱۲ گانه بهائیه و به اصطلاح خودشان منشور بهائیت. در پایان هم دوره ای ویژه مدرسین بود.

افکار و عقاید انجمن

۱. با توجه به تبصره ۲ از ماده دوم که در سال ۱۳۳۵ تدوین و تصویب شد به هیچ وجه انجمن در امور سیاسی مداخله نخواهد داشت چون که دخالت در سیاست زینده پیشوایان دینی نیست. ۲. مرحوم کلبی تأکید میکرد که دشمن اصلی اسلام بهائیت است. و امروز تکلیف شرعی و دینی همه ما آن است که با بهائیت مبارزه کنیم. [۲]

۳. قبل از امام زمان (عج) هر پرچمی که بلند شود در ضلالت است و به شکست می انجامد (تمسک به روایات رأیت) باید منتظر بود تا خود حضرت بیایند.

۴. تشکیل حکومت خالص در زمان امام مهدی (عج) است: استناد به روایت امام صادق - علیه السلام - که میفرماید: "ما خرج و لا یخرج منا اهل البیت الی قیام قائمنا احد لیدفع ظلما او ینعش حقا الا اصطلمة البلیة و کان قیامه زیاده فی مکر و هنا و شیعتنا". [۳]

۵. باید گناه و ستم و معصیت به اوج خود برسد تا زمینه قیام آن حضرت فراهم شود و حضرت بیایند.

۶. جهاد در دوران غیبت معنا ندارد، گفتار مرحوم حلبی: شیعه میگوید در عصر غیبت امام زمان (عج) جهاد نیست چرا و پاسخ میدهد چون که حاکم اسلامی باید معصوم باشد مصداق پیدا نکرده است. [۴]

۷. تقیه را در مقابل مبارزه قرار میدادند و معتقد بودند که مبارزه هدر دادن نیروهاست. [۵]

۸. در عصر غیبت تمام مسئولیتها و وظایف یک انسان مسلمان، انتظار است و ندیدن امام معصوم از بزرگترین مصیبتهاست.

۹. بهاییها وجود امام زمان (عج) را منکرند، انجمنها آثار وجودی حضرت را نفی میکنند. [۶]

۱۰. یکی دیگر از برخوردها و روشهای انجمن که پس از پیروزی انقلاب و حتی هم اکنون به آن دامن

میزنند بحث اختلاف شیعه و سنی است. [۷]

۱۱. فلسفه را نوعی بدعت و ورود فلسفه یونان را به اسلام از طرح های استعماری میدانند.[۸]
۱۲. هر گونه مبارزه با استعمار و استبداد نه تنها سودی ندارد بلکه مایه نیرومندی و پیشرفت بهائیها خواهد و پیوسته این اندیشه را پراکنده می ساختند که مبارزه با زورمندان و قدرتهای جهانی ویژه حضرت مهدی (عج) است [۹] و قرآن با صدای رسا اعلام میدارد که خود را به دست خویش هلاک نکنید. و لا تلقوا بایدیکم الی التهلکه.

۱۳. خود را از علما و فقها، اسلام شناستر، آگاهتر، عالمتر و دلسوزتر برای اسلام میدانستند.[۱۰]
۱۴. رهبر و ولی و حاکم جامعه فقط باید معصوم باشد، عدالت تنها کافی نیست، عصمت هم میخواهد.[۱۱]

۱۶. اصول سه گانه: ۱. خودداری از تعرض به شاه؛ ۲. خودداری از تعرض به آمریکا و اسرائیل؛ ۳. خودداری از تعرض به مسایل سیاسی.

روش برخورد شاه با انجمن

حکومت از آنها حمایت میکرد زیرا از یک سو کاری به سیاست نداشتند و خطری برای رژیم به حساب نمی آمدند و از طرفی نیز میتوانستند بستری برای مبارزه با رشد کمونیسم باشند.[۱۲]
مرحوم حلبی میگفت شاه از همه سلاطین قبلی با عفتتر است [۱۳] و در سال ۱۳۵۷ که مردم فوج فوج در خون خویش غوطهور بودند انگشتی را که روی سطح آن نوشته بود یدالله فوق ایدیهم برای سلامت شاه ارسال کرد.[۱۴]

امام و انجمن حجتیه

امام خمینی (ره) در خواست اجازه مصرف سهم امام را در انجمن در ۲۸ دیماه ۱۳۴۹ برابر شعبان ۱۳۹۰ میدهند ولی در سال ۱۳۵۱ این اجازه را لغو میکنند. و امام پس از انقلاب آیت الله خزعلی که برای تهیه گزارش و تکمیل اطلاعات خودشان درباره انجمن به امام مراجعه کرد و امام ایشان را برای نظارت جهت تهیه گزارش بر این گروه تعیین کردند تا انجمن را زیر نظر گرفته و گزارش فعالیت های آن را به امام تقدیم نماید. انجمن نیز اقدام به چاپ و تکثیر سخنرانی های آیت الله خزعلی در تأیید خود نموده و کوشید و انمود کند که امام و نماینده ایشان هوادار انجمن است و امام این نظارت را در ۱۲ رمضان ۶۰ شمسی لغو میکند و به آقای خزعلی میفرماید شما دیگر در رابطه با آنها ارتباطی نداشته باشید.[۱۵]

و اما جواب از عقاید انجمن حجتیه

۱. عدم مداخله در امور سیاسی:

دخالت نکردن در سیاست به این معنا بود که در مقابل شاه و رژیم او ساکت باشد و در حالی که امام تقیه را حرام کرده بودند.

۲. بزرگ نمایی بهائیت و تکلیف فقط مبارزه با بهائیت است:

علت قوت و پرورش بهائیت، شاه و رژیم اسرائیل و آمریکا بود اگر شاه از بین میرفت بهائیت هم از بین میرفت، پس باید مبارزه با شاه میشد تا با رفت علت، معلول هم از بین برود.

۳. قبل از امام زمان (عج) هر پرچمی بلند شود در ضلالت است و به شکست میانجامد

مراد پرچمی است که به نام امام مهدی و با ادعای مهدویت برپا گردد نه هر پرچمی که برای برطرف کردن ظلم و جور برپا شود.

۴. باید گناه و ستم و معصیت زیاد بشود تا امام زمان (عج) بیاید

امام در پیام خودشان فرمودند یک دسته دیگر هم که ترشان این است که بگذارید که معصیت زیاد شود تا حضرت صاحب بیاید حضرت صاحب مگر برای چه چیزی میآید، حضرت صاحب میآید معصیت را بردارد ما معصیت کنیم که او بیاید این اعوجاجات را بردارید، این دسته بندیها را برای خاطر خدا اگر مسلمان هستید و برای کشورتان اگر ملی هستید، این دسته بندیهای را بردارید. در این موجی که الان این ملت را به پیش میبرد در این موج خودتان را وارد کنید و برخلاف این موج حرکت نکنید که دست و پایتان خواهد شکست (پیام امام در ۲۶ تیرماه ۱۳۶۲).

۵. جهاد در دوران غیبت معنا ندارد

اولاً که قیامها در زمان شاه، دفاع از اسلام بوده است و ثانیاً دلیل آنها بر عدم جهاد این بود که میگفتند رهبر معصوم نبوده و مصداق حاکم اسلامی وجود ندارد. در جواب باید گفته شود که خود امامان هم نایب داشتند و وکالت در امور را به بعضی از امنا و فقها سپرده بودند و در دوران غیبت امام معصوم امور را به فقها سپرده شده است.

۶. تقیه را در مقابل مبارزه قرار دادن و گفتن این که مبارزه، هدر دادن نیروهاست امام راحل میفرماید: و الله گنهکار است کسی که ساکت بنشیند. [۱۶]

۷. تمام مسئولیت و وظیفه یک انسان انتظار است و ندیدن امام بزرگترین گناه است تمام وظیفه یک انسان عمل به تکلیف است و تکلیف در هر زمان فرق میکند و امام زمان (عج) از ما انجام وظیفه را میخواهد و دیدن آن حضرت تکلیف نیست.

۸. جدایی دین از سیاست

امام راحل فرمود: دیانت ما عین سیاست ماست، دین بدون سیاست که معنا ندارد یعنی فقط از ما یک نماز و روزه را خواستند شیوه امامان معصوم هم و دخالت در امور اجتماعی و رهبری جامعه را به عهده داشتن این سیاست است پس ائمه - علیهم السلام - هم دین و سیاست را با هم عمل میکردند و در سال ۱۳۶۲، ۲۶ تیرماه امام راحل در پیامی که یک دسته دیگر هم تزشان این است که بگذارید که معصیت زیاد بشود تا حضرت صاحب بیاید حضرت صاحب مگر برای وحی می آید، حضرت صاحب میآید که معصیت را بردارد ما معصیت کنیم که او بیاید این اعوججات را بردارید این دسته بندیها را به خاطر خدا اگر مسلمید و برای کشورتان اگر ملی هستید این دسته بندیها را بردارید در این موج که الان این ملت به پیش میرود در این موج خودتان را وارد کنید و برخلاف این موج حرکت نکنید که دست و پایتان خواهد شکست.

و پس از این بود که با پیام مرحوم حلبی جلسات انجمن حجّیه تعطیل اعلام شد. در ضمن باید گفت که انجمن که قبل از انقلاب تز جدایی دین از سیاست را میزد پس از انقلاب رو به پُستهای کلیدی آورد که مورد مخالفت شدید روشنفکران قرار گرفت و پس از انقلاب بسیاری از اسناد را در مرکز ساواک که به ضرر خودشان بود از بین بردند.

ما باید به این نکته توجه داشته باشیم که خط و تز و فکر انجمن خراب بود و عده ای از آقایان به خاطر اعتقاد به وجود امام زمان(عج) شاید چند روزی هم با آنها همکاری میکردند ولی بعد از این که مخالفت انجمن و امام را دیدند از انجمن جدا شدند.

در صورت علاقه بیشتر لطفاً به کتب و منابع زیر رجوع کنید:

۱. در شناخت حزب قاعدین، عماد الدین باقی.
۲. نهضت امام خمینی، سید حمید روحانی، ج ۳.
۳. چشم براه مهدی، نوشته گروهی از محققین، نشر دفتر تبلیغات اسلامی قم.
۴. در جستجوی قائم مجید پور طباطبایی.
۵. مجله پگاه، شماره های ۷۱، ۷۲ و ۷۳، آبان ۱۳۸۱.
۶. روزنامه اعتماد، دوشنبه ۶ آبان ۱۳۸۱.

پی نوشت:

- [۱]. روزنامه جمهوری اسلامی ایران، ۹ آبان ۱۳۸۱ ولی آقای طاهر احمد زاده در نشریه چشم انداز ایران صفحه اول، ش دوم، ۱۳۷۸ سال تأسیس انجمن را ۱۳۳۶ به بعد میگوید.
- [۲]. کتاب نهضت امام خمینی، ج ۳، سید حمید روحانی، ص ۱۳۴.
- [۳]. در شناخت حزب قاعدین، ص ۴۰، روزنامه اعتماد، ص ۳، سال ۱۳۸۱، ۶ آبان.

پرسش و پاسخ مهدوی کتابخانه گفتگوی دینی

- [۴]. پگاه، ش ۷۱، ۴ آبان ۱۳۸۱.
- [۵]. در شناخت حزب قاعدین، ص ۴۴.
- [۶]. کیهان، ۲۶ / ۱۰ / ۶۸.
- [۷]. روزنامه اعتماد، ص ۳، سال ۱۳۸۱، ۶ آبان.
- [۸]. روزنامه اعتماد، ص ۳، سال ۱۳۸۱، ۶ آبان.
- [۹]. نهضت امام خمینی، ج ۳، حمید روحانی، ص ۱۳۴.
- [۱۰]. همان، ص ۱۳۷.
- [۱۱]. شناخت حزب قاعدین، ص ۱۱۸.
- [۱۲]. روزنامه اعتماد، دوشنبه ۶ آبان، ۱۳۸۱، ش صفحه ۳ ضمیمه.
- [۱۳]. شناخت حزب قاعدین، ص ۲۳۹.
- [۱۴]. همان، ص ۲۳۹.
- [۱۵]. در شناخت حزب قاعدین، ص ۲۳۶.
- [۱۶]. در شناخت حزب قاعدین، ص ۴۶.

مرکز ملی پاسخگویی به سوالات دینی

<http://www.askdin.com>